

VOL. VI.

Chicago, Ill., Utarninkas, Gruodžio (December) 16 d., 1919

Price 2c

No. 295

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Lietuva nesitaikins su bolševikais

Rusai apleido Lietuvą

Talkininkai nebesikišią į Rusijos reikalus

Dorpato konferencija gali pairti

LIETUVA NESITAİKINS SU BOLŠEVIKAIŠ BE TALKININKŲ.

Žut-but, bet Lietuva laikysis talkininkų, sako Dr. Šliupas.

DORPATAS, gr. 14. (Rašo Chicago Tribune korespondentas John Clayton).—Dr. Jonas Šliupas, galva Lietuvos delegacijos Dorpate, šį vakar aiškiai apreiškė Lietuvos poziciją taikos tarybose.

"Lietuva nori taikos su sovietų Rusija taip, kaip ir kitos kariaujančios su ja šalys," sakė Dr. Šliupas. "Mes turime daug kitokių keblumų, pirm negu mes galėsime pradėti atsteigimo darbą. Bermondas tik pasitaromės 24 valandomis aplėdome mus šalis rubežius. Pusė lietuviai apgyventos šalies yra užimta lenkais. Bet mes negalime daryti taikos su sovietų Rusija, kol talkininkai irgi nebus pasirengę taikintis. Mes atvykome į čia svarstyti tik apsimainymą karės belaisviais su bolševikais. Jei sovietų Rusija yra pasirengusi svarstyti mūsų piliuolius, mes su džiaugsmu dalyvausime tose tarybose. Bet mes ant žut-but stovėsime su Francija, Anglija ir Amerika taikos dalykuose."

Delei Šliupo žinojimo naminių ir Rusijos reikalų, aš paklausiau kokią jis skaito geresnės politikos linkui bolševikų: interviu, ar nesimainymą į Rusijos reikalus. Jis atsakė:

"Intervencija su mažesniais spekomis, kaip iš 2,000,000 kareivių galbut nebutų pasekmin ga ir galbut pasitarautų tik suvienijimui visos Rusijos su sovietais. Esant dabartinėms ekonominėms sąlygoms namie, Amerikoje, Anglijoje ir Francijoje, negalima pastatyti tokios spēkos karės lauke. Taigi sveikas protas diktuoja politiką leisti pačiai Rusijai išrūti savo keblumus. Bet kol visos pasaulis nepriims tokios politikos, Lietuva negalės atmainyti savo kariavimo pozicijos."

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

TALKININKAI NEBESIKIŠ DAUGIAU Į RUSIJOS REIKALUS?

Pavesią pačiai Rusijai nuspręsti savo likimą.

LONDONAS, gr. 14.—Premieris Clemenceau ir Lloyd George konferencija nutarė palikti pačiai Rusijai nuspręsti savo likimą ir talkininkai neduos pagalbos ir nesimainys į vidurinius Rusijos reikalus. Ta žinia paeina iš valdiškų šaltinių.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

DORPATO TAIKOS KONFERENCIJA PASIEKĖ KRITIŠKĄ VIETĄ.

Nesutarinama svarbiuose dalykuose. Tarybos pertrauktos. Estonija negali priimti sovietų reikalavimų.

DORPATAS, gr. 12. (Rašo Chicago Daily News korespondentas Michael Farbman).—Oficialiai besitraukianti taikos konferencija pasiekė kritišką vietą. Abi pusės davė užtikrinimus savo nuosirdaus troškimo pasiekti susitarimą ir savo pasirengimą daryti didžiausią galimas koncesijas susitaikymui kompromisu. Vienok konferencija visai nesutaria.

Pirmininkas sovietų Rusijos delegacijos Krasin išvažiavo pasitarti su Maskvos valdžia, o Estonijos delegacija šianakt išvažiavo į Revelį pasitarti su savo valdžia.

Sprendžiant iš oficialių Estonijos delegacijos pranešimų, nesutarimas pasidarė delei sovietų delegatų atkaklumo. Jie atsisakė priimti Estonijos rubežių reikalavimus, kurie yra paremti vien tik etnografinė linija, pilnai sutinkant su apsisprendimo principais. Ant nelaimės, konferencijos patvarkymai neleidžia sovietų delegatams duoti savo pranešimus, taip kad jų nuomonė yra nežinoma.

Tečiaus net iš Estonijos oficialių pranešimų matyti, kad koks nors kitas sovietų reikalavimas buvo tikra priežastis nesutarimo. Istikrųjų gi leista žinoti, kad sovietų delegacija pakartotinai reikalavo, kad pirm negu nusprendus rubežius, būtų sutarta, jog Estonijos teritorija neturi būti naudojama Estonijos ar leidžiama naudoti kitiems, kaip baza užpuolimams ant Rusijos ateityje. Daugiau to, man oficialiai pasakyta, kad Estonija yra pasirengusi duoti niekurią gvarantiją tame dalyke, bet atsisakė tai svarstyti kol visa sutartis nebus priimta.

Konferencijos tikslas nesutaras.

Kokia sutartis? Ar taikos sutartis, kuri yra dabar svarsto ma Dorpate, ar sutartis pertraukimui kariavimo? Nieko nėra charakteringiausio apie nusistovėjusią padėtį konferencijoje, kaip atviras oficialis prisipažinimas, kad net tas dalykas nėra nutartas. Konferencija prasitęs daugiau savaitės laiko, bet pirmasis įspūdis nusispjūdo ir netvarkos dar labiau padidėjo.

Bandydamas išsiaiškinti pa-

dėtį, šandie aš kalbėjau su Estonijos delegacijos pirminiu ku Poska. Atsakymui į mano klausimą ar rubežių ginčai gali privesti prie paįrimo konferencijos, jis pasakė:

"Patįs ginčai nėra tiek svarbūs. Prie paprastų aplinkybių juos lengva būtų apeiti. Tečiaus sovietų delegatai daro svarbiu rubežius, kadangi jie norėtų trukimo rubežių klausime, negu kokiame kitame klausime."

"Ar jus, manote, kad sovietai tikrai nori taikos?" paklausiau aš.

"Aš negaliu sakyties žinąs sovietų valdžios motyvus siulyme mums taiką, bet mano ypa tiška nuomonė yra, kad jos delegatai galbut atvyko į Dorpatą su nuosirdžiu troškimu padaryti taiką."

"Tečiaus jie tikėjosi—ir aš manau, turėjo priežastį tikėti—kad jie tarsis su visomis trimis Pabaltijos valstybėmis. Beveik neišaiškintas nebuvis mas Latvijos ir Lietuvos netik padidino mūsų keblumus, bet beabejonės, padarė tarybas netiek svarbias del bolševikų. Jei jie galėtų įgyti taiką nuo Finlandijos įlankos iki Lenkijos rubežiaus, tas labai palengvintų jų karinę problemą. Bet taika vien tik maža Estonija negali juos per daug interesuoti."

Klausime apie karines gvarantijas, Estonijos pirmininkas išreiškė nuomonę, kad sovietų reikalavimai buvo daugumoje teisingi ir būtų paprasla dalim bile kokios taikos.

"Musų gi gvarantijos turi remties daugiausia ant taikių mierių," aiškino jis. "Estonija daugiau kaip per metus desperatiškai kariavo ir laukia taikos daugiau negu kito. Yra paikumu—dideliai Rusijai bijojties atakos mažos Estonijos. Tai yra priešinga musų interesams ir mes niekad nedaleisime, jei tik galėsime, kad Estonija pataptų baza atakos ant Rusijos."

"Kaslink talkininkų, mes įsitikinę, kad jie niekad nevarios musų teritorijos be musų sutikimo. Aš galiu pridurti, kad jie niekad neveikė čia prieš musų valią. Išpildymas pilnai gvarantijų, kaip jos reikalauja mos sovietų, tikrai įstumtų mus į konfliktą su talkininkais, kurie ikišiol mus gelbėjo ir kurių draugiškumas mums būtina yra reikalingas."

Tai yra antra priežastis kodėl mes negalime priimti pilnai sovietų pasiūlymų. Jie siulo maišytą komisiją, kuri čia sedėtų, kad kontroliavus galimą užpuolimą ant jų. Atvirai sakant, mes bijomės leisti buti čia bolševikų komisijai. Mes neleisime jokios bolševikų propagandos Estonijoje ir nerizikuosime, kad maišytą komisiją gyventų tarpe musų."

Talkininkai skeptiški.

"Kokia yra talkininkų valstybių pozicija linkui Dorpato konferencijos?"

"Francija labai skeptiška. Ki tos valdžios galbut mažiau skeptiškos. Tai viskas ką aš galiu pasakyti."

"Ar galima tikėti žinioms apie svetimų valstybių padarytą į jus spaudimą?"

"Musų pozicija tikrai yra kebliai."

"Kokia pasidarys padėtis Pabaltijoje, jei tarybos nepavyks?"

"Mes ginsimės iki paskutiniųjų, bet mes suprantame didumą musų sunkumų. Jokia tauta negali kariuoti amžinai ir mes kariavome iki arti prie išseimimo musų rezorsų. Musų vyriausia spēka glūdi daugiausia

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Siulo dalį Siberijos Japonijai

KOLČAKAS PASIRENGS ATIDUOTI JAPONIJAI DALĮ SIBERIJOS.

Jei talkininkai jo negelbės, jis, kad išgelbėjus nuo bolševikų, atiduos dalį Siberijos Japonijai.

PARYŽIUS, gr. 15.—Kolčakas pranešė Suv. Valstijų valdžiai, kad jis galbut atiduos dalį Siberijos Japonijai, kad išgelbėjus likusią Rusijos dalį nuo bolševikų, jei talkininkai nerems baltgvardiečių.

Teisingumą šios žinios užtikrina F. M. Corse, buvęs pirmininkas Rusijos-Amerikos pirklybos buto ir dabar yra Paryžiuje sąryšį su šelpimo darbu Rusijoje.

"Valdininkas, per kurį Kolčakas pranešė Suv. Valstijų valdžiai pasakė apie tai man asmeniškai," pasakė Corse šian die. "Kolčakas pranešė, kad jis be svyravimo atiduos dalį Rusijos Japonijai, jei tas pasirodys reikalingu išgelbėjimui jos nuo bolševikų. Jis sako, kad tai yra pasirinkimas mažiausio blogumo."

"Kolčako paskelbimas oficialiai tapo pasiūstas Suv. Valstijų valdžiai spalų mėn. Aš tikrai žinau tai esant tiesa, nors aš nematau nieko, kas parodytų musų valdžios pozicijos permainą."

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

DABAR FRANCIJA SIEKIASI PETROGRADO.

Francija pasiųsianti 6 divizijas pagalbon baltgvardiečiams ir finams.

DORPATAS, gr. 12.—Čia kalbama, kad Francija rengiasi pasiųsti šešias divizijas savo karių į Pabaltiją dideliu ofensivui prieš Petrogradą. Tam ofensivui pagalbės gen. Mannerheim su savo finų luosnoriais ir pulk. Avalov-Bermondit spēkos, pavartodamos kas paliko iš gen. Judeničiaus armijos ir jos ginklų.

(Tai gandas, greičiausiai taidel mes negalime priimti pilnai sovietų pasiūlymų. Jie siulo maišytą komisiją, kuri čia sedėtų, kad kontroliavus galimą užpuolimą ant jų. Atvirai sakant, mes bijomės leisti buti čia bolševikų komisijai. Mes neleisime jokios bolševikų propagandos Estonijoje ir nerizikuosime, kad maišytą komisiją gyventų tarpe musų."

SKULSKI LENKIJOS PREMIERU.

VARSAVA, gr. 14.—Paderewski galutinai rezignavo ir jo vieton premieru tapo paskirtas Skulski, vadovas koalicijos partijos. Jis jau suorganizavo ir kabinetą.

Skulskio kabinetas remiasi ant trijų didžiausių politinių grupių—endekų (atgaleivlų), valstiečių partijos ir koalicijos grupės.

šalies dvasioje.

"Mes neturime iliuzijų. Mes žinome, kad nepadarus taikos, sovietų Rusija pradės didžiausią karinį spaudimą musų fronte. Latvija ir Lietuva galbut mažiau jaus spaudimą, kadangi Estonija strategiškai yra raktu į Pabaltijos šalį. Mes suprantame, kad musų pareiga yra išgelbėti musų žmones nuo naujo ir didžiausio vargo."

Kasyklos dirba

DIDELĖ DAUGUMA ANGLIAKASIŲ JAU SUGRĮŽO DARBAN.

Prezidentas neužlgo paskirs komisiją tyrinėti anglų padėtį.

WASHINGTON, gr. 15.—Minkštosios anglų kasyklos visur atsidarė ir dirba. Didelė džiūma angliakasių jau sugrįžo į darbą, nors daugelis dar atsisako grįžti delei menkumo angliakasių laimėjimo. Tečiaus unijos prezidentas Lewis sako, kad ryto jau dirbs 90 nuoš. angliakasių.

Kasyklų savininkai skelbia, kad už kelių dienų iškaskimas anglų pasiekė 80 nuoš. normalio iškaskimo.

Prezidentas Wilsonas tuo jau apaliks žinią, kad visi angliakasiai sugrįžo į darbą, paskirs komisiją tyrinėjimui anglų padėties ir nustatymui pastovios mokes ties. Eina gandas, kad angliakasiais duota sprasti, jog jų alga bus pakelta iki 31 nuoš.

GRIFFITH IŠSIGELBĖJO.

MIAMI, Fla., gr. 15.—David W. Griffith ir jo partija krutomyjų paveikslų aktorių šian die atplaukė į Nassau, į kurį jie išplaukė pereitą sėdėti ir tą pačią dieną turėjo nuplaukti. Visa partija iš 37 žmonių išbuvo be maisto tris dienas, pasilaikydami tik biskučiu vandens.

4 ŽMONĖS NUNUODINTI.

KALAMAZOO, Mich., gr. 13.—Keturi senukai iš Kalamazoo pavieto beturčių namo jau mirė, du miršta ir 35 sunkiai serga pavalge blynų, į kuriuos per klaidą buvo įdėta nuodų.

ARESTUOJA ATEIVIUS.

JACKSON, Mich., gr. 15.—Vadovaujant mayorui, valdžios agentai, prigriebiami American Legion, policijos ir "piliiečių" vakar padarė medžioklę ant ateivių ir suėmė 65 žmones. Tu liems jų palepta išimti piliiečių kas popieras, kiti gi teblai-komi kalėjime.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

TALKININKAI PADUOS ULTIMATUMĄ VOKIETIJAI.

Nustatys dieną pasirašymui protokolo.

LONDONAS, gr. 15.—Vokietijos taikos delegacija šandie įteikė taikos konferencijos sekretoriui Paul Dutasta Vokietijos atsakymą į talkininkų notą, reikalaujančią pasirašymo po protokolu, įvykinančiu taikos sąlygas.

Vokietijos spaudos pranašavimas apie turinį Vokietijos atsakymo abelnai yra teisingas, pasak Paryžiaus laikraščių.

Nors ji ir išpildo talkininkų reikalavimus, Vokietija susilai ko svarbiausiam dalyke, butent Scapa Flow paskandinime Vokietijos laivyno.

Abelnos sąlygos Vokietijos atsakymo buvo žinomos per kelias dienas ir buvo svarstomos premierių Clemenceau ir Lloyd George konferencijoje Londone ir, sakoma, tapo nutarta neleisti Vokietijai prailginti tarybas. Tvirtinama, kad neužlgo talkininkai parašys galutiną atsakymą. Ta nota bus ultimatumo pobūdžio, nustatanti galutiną laiką pasirašymui protokolo ir įvykinimo apsimainymu ratifikavimu Vokietijos taikos sutarties.

Prohibicija pasilieka

SUV. VALSTIJOS PASILIEKA SAUSOMIS.

Augščiausias teismas pripažino karės laiko įstatymą konstituciniu.

WASHINGTON, gr. 15.—Suv. Valstijos gal ir ant visada pasiliks sausomis. Laukiama panaikinimo karės laiko prohibicijos pirm negu įeis galėn konstitucinė prohibicija, gal taip ir nebus. Visa viltis šlapųjų buvo sudėta ant augščiausio teismo nuosprendžio. Šandie gi augščiausias teismas išnešė savo nuosprendį ir vien balsiai pripažino karės laiko prohibicijos įstatymus konstituciniais. Daugiau šlapieciams nebėra kūr kreipties. Todėl ateinančios kalėdos ir nauji metai bus visai sausi.

Karės laiko prohibicija galėtų būti panaikinta tik, jei būtų ratifikuota taikos sutarties ir būtų paskelbta taika. Bet negalima tikėti, kad tas būtų padaryta iki pusės sausio mėnesio. Kongresas taip jau galėtų nuimti prohibiciją, bet kad jis yra kontroliuojamas sausųjų, nėra mažiausios vilties, kad jis tai padarys. Beto kongresas neužlgo užsidarys kalėdinėmis šventėmis.

Taigi tikėtis nors trumpos pertraukos prohibicijoje negalima net ratifikavus taikos sutartį, kas visgi gal už kokio mėnesio bus padaryta. O sausio 16 d. jeit veikmėn konstitucijos priedas, įvedantis visoj šalyje tikrąją prohibiciją, kurios negalės panaikinti joks teismas, ar kongresas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Dabarties Europoje

VIENNA BADAUJA.

Bet netolimas miestas gyvena pertekliu.

PRESSBURG, Slovakijoje.—Niekur Europoje nėra tokio didelio kontrasto maisto padėties, kaip tarp šio miesto ir Vienos. Kuomet didysis miestas Vienna, 50 mylių atstume, badauja, bemesės dienos seka vie na paskui kitą, čia maisto yra užteklinai ir jis pigus. Viešbutyje maisto surašuose žymys šešių rusių mėsos ir visokios daržovės, kokios tik galima gauti žiemą. Smetonos, surio, sviesto ir šviežių kiaušinių galima gauti kiekvienoje valgykloje. Viešbučiai yra apšildomi ir kiekvienas kambaras ruskas.

Ši buvo turtinga Vienos žemė prieš atskirimą ir gabenoj į sostinę daug produktų iš savo derlingų laukų. Dabar naujas politinis rubežius kliuva ir nėsvaras maisto negali pereiti į Austriją. Vagonai platus elektriško kelio negali pereiti rubežiaus. Pasazieriai išlipa prie rubežiaus ir eina keliis šimtus jardų iki kito vagono ir Austrijos ir Čecho-Slovakijos pusės sargybos kareiviai kiekvieną rupestingai iškrato. Paspartai yra išegzaminuojami, tasi karė viešpatautų.

Šio miesto biznierių prisipažino korespondentui, kad ši apygarda galėtų eksportuoti nemažai maisto ir daug medžių kurui. Bet Austrijos kronas yra taip pigus ir valdžios pareidimai prieš gabenimą maisto iš šalies yra taip aštrūs, kad net tarybos išrodo negalimos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 16, 1919 master at Chicago, Ill. Dec. 13, 1919

Fiume teko Italijai

D'ANNUNZIO IŠĖJO PERGALETOJU.

Italija gaus visas žemes, atiduotas jai Londono slapta sutartimi.

FIUME, gr. 14.—Kapt. Gabriele D'Annunzio atiduos miesto komandavimą reguliariems karciviams, komanduojamies gen. Caviglia, buvusio karės ministerio.

Susitarimas tarp D'Annunzio ir valdžios, išrišantis Fiume klausimą, tapo pasirašytas šian die premiero Nitti, pasak presos biuro galvos Pedrazzi.

Formalis perdavimas miesto plenuojamas kaip galima greičiausiai, galbut utarninke ar sereidoje.

Pasak Pedrazzi, Francija, Anglija ir Italija sutiko su aneksavimu Fiume. Italija įgaus visą viršenybę ant Fiume, taip jau bus išpildytos visos sąlygos slaptos Londono sutarties.

(Tai yra didžiausias Italijos imperialistų laimėjimas ir paskutinis pralaimėjimas prezidento Wilsono. Prezidentas Wilsonas visur prakišęs dar bandė atsilaukyti Fiume klausime ir atmeti slaptą talkininkų sutartį su Italija, bet galiausiai pralaimėjo. Talkininkai atidavė Fiume Italijai, nors jo reikalavo Jugo-Slavija, kėipo prie jimo prie jurių. Taip jau Italija, slapta sutartimi, gavo visą Dalmatiją (didžiumoj apgyventą jugoslavų) ir Istriją, taip jau visas Adriatiko pakraštįje salas. Tai yra didelis Italijos imperialistų laimėjimas ir dabar Italija valdys abu pakraščius Adriatiko jūros ir pertai kontroliuos visas Balkanų ir buvusias Austro-Vengrijos imperijos šalis, kadangi jos tik per Italiją galės prieiti prie jurių.)

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

BOLŠEVIKŲ VILTIS TIK RAUDONOJOJ ARMIOJ.

LONDONAS, gr. 15.—Šios dienos Maskvos bevielinė žinia sako:

"Sovietų Rusija negali įgyti taiką diplomatijos keliu, bet vien tik per raudonųjų armijų spēką."

Premieras Lloyd George aiškindamas šandie atstovų bute atsakymą Anglijos atstovo Copenhagene James O'Grady priimti taikos pasiūlymą nuo Rusijos sovietų atstovo Litvinovo, pasakė, kad jei bolševikai nori taikos, jie turi padaryti taiką su žmonėmis, su kuriais jie kariuoja, butent gen. Denikinu, adm. Kolčaku ir kitais.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 16, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

NUTEISĖ 14 KOMUNISTŲ ANT MIRTIES.

BUDAPESTAS, gr. 13.—14 žmonių, kaltinamų nusidėjimuose laike komunistų valdymo miesto, tapo pasmerkti myriop.

Granata sudegino bažnyčią. HOBOKEN, N. J., gr. 15.—Atvežtai iš francijos ant atmin ties granatai sproguos, kijo gaisras, kuris sunaikino kljubą ir bažnyčią. Nuostoliai siekia \$250,000.

Kas Dedasi Lietuvoj

KLERIKALŲ SAUVAVALIAVI MAI.

Pilviškiai, Suv. gub. 12-X-19. Pabaigoje rugp. m. š. m. nuo šviet. Minister. buvo atsiųstas į Pilviškius mok. Serbenta vidurinei mokyklai kurti. Jam pribuvus vieton visų pirma buvo sudaryta laikina organizacinė komisija, kurios buvo pareiga rūpintis surasti lėšų įstatymui mokyklai baldų, pagaminimui kuro ir tt. Ši komisija buvo išrinkta ne visų apylinkės gyventojų, užinteresuotų minėtajai mokykla, bet keleto dešimčių susauktų greitomis po pamaldų asmenų. Jom bijo kun. p. Karalius, dakt. Bludžius, vaistin. Kuzavas, vienas vietinis žydėlis ir trys iš apylinkinių valstų ukininkai. Komisijai nariai buvo savo asmeniškais darbais užimti, o mokyklos gė reikalais iš visų pajėgų rūpinosi vien mok. Serbenta ir kuo ne į mėnesį laiko viskas buvo priruošta: baldai baigiami, namas nusamdytas, vaikai surašyti 9-10 spalio m. buvo paskirti egzaminai o 15 spalio mokslo pradžia. Bet ne taip įvyko. Komisija mokyklai kurti ką kitą suruošė — būtent: kuomet mok. Serbenta priruošęs mokyklą kvolinams, grįžo vakaro metu namo — pastoja jam kelią kun. Karalius ir dakt. Bludžius (vaist. Kuzavas tuomet buvo išvažiavęs į Kauną parsivežti kitą mokytoją), pakviečia savo kambarin ir šiaip užgieda: Tamsta, girdi, mums esi nepageidaujamas, mes jau senai rūpinamės kita vedėją gauti ir pagaliaus šviet. Min. Pradž. M. Dep. išklaušė mus prašymą ir paskyrė mums kitą vedėją — kokią tai jauną Sliesoraitę, kuris sakė, ryt atvažiuosius ir atliks egzaminus. Kuomet mok. Serbenta paklausė kunigo, ir kitą dviejų kompanijų kas do priežastis jo neapsitenkinimo — tai nieko kita negalėjo pasakyti, kaip tik, kad jie taip nusistatė, o ypač visuomenė. Kuomet gi mokytojas apie tai paklausė su-

sirinkusios visuomenės, ypač vaikų tėvų, tai žmonės išreiškė didžiausią nepasitenkinimą kunigo darbais ir prieš tai protestavo — kas, girdi, įgaliojo kunigą, Karalių ir Ko. tai daryti — visuomenė nemačius mokytojų darbų negal prieš jį nieko bloga turėt — mato tik gerus jo darbus tai ir protestuoja prieš komisijos vykštą darbą. Net davatkos ir tos kunigo darbu pasipiktinę. Sv. Min. Pr. Mok. gi Dep. nieko neištyręs, tiems šmeižtams pritarė ir savo padarė. Vieton mok. Serbentos Pilviškių 4 klasės mok.-vedėją paskyrė kitą mokytoją — jauną Sliesoraitę, o Serbentai pasiūlė kiton vieton pereiti, Sv. M. mat lengva parašyti poperį. Puiškus išsišimas dalyko. Susitarė visą gyvenimą žmogui senam ir su šeimyna vėl kelkis į kitą vietą ir skursk kelionę, arba lik be kšnio duonos.

Pašėsupietis. ["Darbas"]

SMARKAVIMAS.

—Kaišedorys, 20 X 19. Spalių 20 dieną vakare K-rių stoty einačio Kaunan traukinio 11 kl. vagonė staiga pasigirdo duslus vyrų balsai (rusų šnektois), internacionalinės reikšmės keikimai, beldėsys ir krentančio iš vagono nebejauno, bet dar tvirtu inteligentinės išvaizdos vyro reginys. Bematant vagoną apspito smalsių žmonių burys ir valdžios atstovų, kuriems čia pat bityrinėjant ir surašant "įvykusių faktų" visiems paaiškėjo tikras dalykų stovis.

Pasirodo minėtas vagonė, važiuojančių karininkų tarpan prisidėjo dar vienas jų ir, nėsant ten vietos pareikalavo tučtuosakio, ryt atvažiuosius ir atliks egzaminus. Kuomet mok. Serbenta paklausė kunigo, ir kitą dviejų kompanijų kas do priežastis jo neapsitenkinimo — tai nieko kita negalėjo pasakyti, kaip tik, kad jie taip nusistatė, o ypač visuomenė. Kuomet gi mokytojas apie tai paklausė su-

pritariant draugams, nesiliovė sėles ir maskoliškai keikęs, beatodairis varė nuo sėdynės "civilpersonen", o šiam neklausant ir buvo "rankom krutinėn, keikais...nėn" išmestas lauk. Štai jumis ir visas vaizdelis.

Nusikraustasis asmuo pasirodė nepaprastų "obivatelių" esąs; karininkų gi tarpe irgi net b—no vadų, todėl grasinimai žodžiais, matyt, išsilies į poperos kovą...

Pasirodo, mūsų Kaišedorys nėra tai koks paprastas provincijos užkampis, nes čia vartojami net Maskvos papročiai...

Post factum. ["Darbas"]

MOKYTOJŲ LAIKRASTIS

Mariampolėje lapkričio ar gruodžio mėnesį išėjusias pirmas Mariampolės apskrities mokytojų profesinės sąjungos laikraštis. Jam rūpės labiausiai mokyklų, mokytojų, jų sąjungų ir kaimo jaunimo reikalai, turint domęje spietimosi, lavinimosi ir auklėjimą.

Utėna. Utėjus į Utėnos gelkelio stotį jautiesi lyg kokioj daržinėj esąs nėra jokios tvarkos, visur apleista, langai išdaužyti, sienos pilkos, nei skelbimo, nei žemėlapių, lyg jų ir pasaulėje visai nebūtų. Atsiėjus kur važiuoti, nežinau žmogus kada ir kur traukinys eis, nes traukinį vaikščiojimo srašto nėra. Ko pasiklausti irgi nėra, nes stoties tarnautojai beveik visi, paklausti kada eis traukinys į Panevėžį, atsako — "nerozumie" arba "neponimaju". ["L. Uk."]

KAIP CARO LAIKAIS.

Kelmė. Musų valsčiaus Komitetas buvo kelis kartus perrenkamas; nariai dviejų Komitetų patraukti teismui, o paskutinis komitetas dirba daugiau pusės metų ir nieko ligi šiol nėra nuderbęs: nesurašė nei žmonių, nei gyvulių, nežino kiek ir kur yra rėdamas leidimus ir bileta, ramiai sėdėjo ir šaltai prieštaravo narsiam karščiui, vis motuotodamas, kad, turis... tokios, pat teisės važiuoti ir be to dar, važiuojas svarbiais tarnybos reikalais. Bet minėtas karininkas,

šulcas pašalino jį iš Komiteto ir paliosavo nuo kalėjimo gavus 1000 rub. užstato, Pirmūninkas turi dabar gerą patarėją, su kuriuo nepasitarus jis nieko nedirba. O koksai tas patarėjas, matyti iš to, kad kai jis tarnavo musų pašte per sargą ir ėmė algos 100 rub. mėnesiui iš pašto ir 50 rub. iš Komiteto, tai neturėjo ko valgyti nei pats nei vaikai, jei negaudavo laiku algos, o dabar, budamas trečią mėnesį milicijantu ir kalėjimo sargu ir imdamas po 200 rub. algos mėnesiui jau pirkio karvę už 1000 r. Iš to aišku kaip yra gera tarnauti milicijoj ir prie kalėjimo ir pirmūninko buti patarėju. Tokie dalykai labai piktna žmones ir mums primena caro laikus. Mes turime ir milicijos vadą buvusį prie rusų anstolių ir dar kuo blogiausį iš buvusiųjų Kelmė, ir mums labai nemalonu matyti dabar buvusįjį caro valdininką!

Kelmutis ["L. Uk."]

KARISKIAMS ŽEME APRUPINTI.

Misijos kariškiams žemė aprupinti savo pėsdyje š. m. spalio m. 15 d. nusprendė palmti Valstybės nuosavybei kariškiams žeme aprupinti iš pašalinę žemės savininkų šias žemes:

1) iš grovo Juozo Benedikto Tiškevičiaus Trakų apskrityje po palivarku: Polipijų 150 dešimtinių ir Juodiškių 350 deš. 2) iš Medardo Komaro šakių apskrityje 6 palivarkus: Pleniškių apie 353 h-a, Klišių — 290 h-t, Dabkumiškio — 471 h-a, Pranciškovo — 133 h-a, Kraučioniškio — 200 h-a ir Repnavos — 88 h-a, o viso — 1535 h-a. 3) iš grovo Potockio papėdininkų šakių apskrityje Liudvinavos palivarką apie 175 h-a.

Netrukus Komisija spres apie paėmimą žemių Ukmergės apskrityje iš grovo Tiškevičiaus, Daugelos ir kitų. Panevėžio apskrityje iš stambesniųjų žemės savininkų ir Pasvalio apskrityje iš grovo Tiškevičiaus, Karpio ir kitų.

Iš daugel apskričių Komisijų iki šiol dar nėra gauti nutarimai apie geistinas palmti žemes kariškiams žeme aprupinti.

Iš Mazosios Lietuvos

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJA.

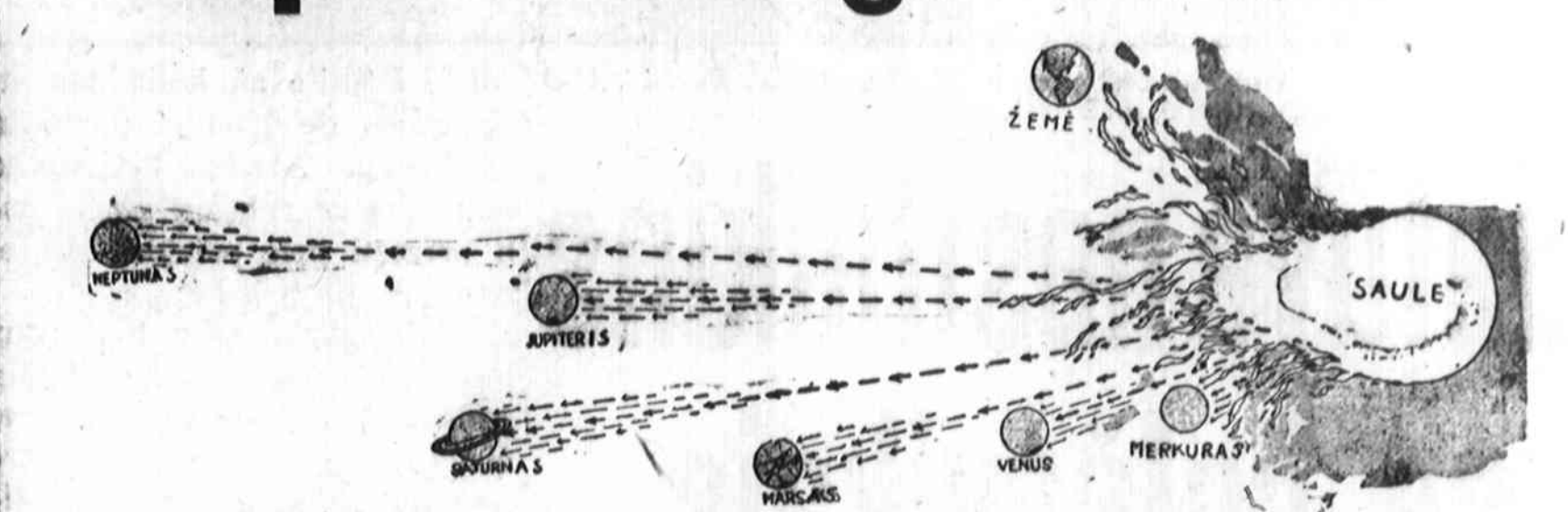
Mazosios Lietuvos veikėjai kuria organizaciją pavardytą "Lietuvių Rašytojų Draugija". Tiliėje leidžiamas "Prūsų Lietuvių Balsas" išspausdino jos įstatų projektą, o be to dar ir tam tikrą kurėjų atsisaukimą, kuriame Rašytojų Draugijos reikalas ir jos uždaviniai šiaip trumpai išdėstoma:

"Musų dirva dar menkai tepadirbta. Musų raštija tik tep pradeda diegus leisti. Idant galėjus musų raštijos dirvoj sparčiau darbuoties, nutarėme Lietuvių Rašytojų Draugiją įsteigti. Toje susispietę manėme pirmiausiai patys savo kalboje tobulintis, stengdamiesi savo kalbą nuo svetinžodžių apvalyti. Ypač šiame laike, kur musų kalba su kitomis kalbomis da linasi lygiomis tiesomis, būtina reikla tuo pasirupinti. Tam tikslui įsteigsime Keliaujamą Knygyną, liečiantį musų kalbą ir raštiją. Beto dar bus galima metuose vieną antrą kartą bendrai susirinkus kalbos dalykuose pasitarti. Taip pat stengsimės musų senovės palikimus rinkti ir juos nuo pražuties išsaugoti. O norime ir dabartinių musų rašytojų gaminimus, ar jie būtų eilės arba apysakos, ir k. t. l., savo jėgomis išleisti ar tai kaip almanachą ar šiaip knygutę. Galų gale norime saugoties ir prieš dabartinius musų raštijos piratus, kurie kartais autorius visai neatsiklauso jo darbo pasinaudojant."

Nariai gali but lietuviai rašytojai — vyrai ir moters. Kiekvienas narys moka metams 10 markų, ir gauna dovanai po viena egzempliorių visų draugijos

PRAKALBOS! PRAKALBOS!

Apie Pabaigą Svieta

Šitime paveiksle parodoma kaip planetos susidurs su saule, sulyg prof. Porto pranašavimo

Rengia LIETUVIŲ LAISVAMANIŲ FEDERACIJA,

Utarinke Gruodžio (Dec.) 16 d., M. MELDAŽIO SVETAINĖJE, 2242 W. 23 Pl. Pradžia 7:30 val. vakare.

Draugai, nepamirškite šių prakalbų, nes bus rodomi paveiksai apie pabaigą svieta ir prie jų platus paaiškinimai. Aiškins bei kalbės drg. DUBICKAS.

Inžanga 25 centai

Kviečia KOMITETAS.

išleistų knygų nuo laiko įstojimo draugijon; senesniuosis draugijos leidinius gauna puse kainos. Draugija priima ir narius-sėlpėjus; jie gali but ir ne rašytojai, tik raštingi mylėtojai; moka neapribotą mokesnį, tik ne mažiau kaip 25 markius metams, ir turi lygias teises, tik ne balsavime. Kas 300 markių kartų užmoka, paliosuojamas visam amžiui nuo mokesnių. Draugijos buveinė yra Klaipėda. Draugijos reikalais susizino ti galima kreipties į p. Mikėlį Ausrą, Klaipėdoj, Landwehrstr. 2.

Laiškai iš Lietuvos.

Iš Kivilių Kaimo, Šiaulių apskrities.

Rašo Adomui Norbutui, Chicagoj, jo sunus:

Ačiū Dievui iškentėjome tą baisią karę, — išlikome gyvi. Skura ir kaulai ant mūsų beliko ir silpna siela. Buvome taip suspausti, kad ir verkti nevalna buvo. Duonos po pusę svaro die nai tegadavome. Gyviliams grūdų pasvairui duodavome, ir tai tik arkliams, o kitiems — nevalna buvo.

Grūdų turėjome pilną klėtį prisipylę ale negalėjome niekur susimalti, nes visos melnyčios buvo uždarytos. Visoj Akmenės parapijoj tebuvo viena melnyčia. Per tris mėnesius iškalno reikėdavo gauti cedelį, ir tik tada buvo galima malti. Gyvulių piovimui irgi reikėdavo išsimalti cedelis. Ir tik tada jau galėjome gyvulių vežti pas žandarą ir ten pianti. Už kiaulės papiovimą jie pasiimdavo lašinius.

Visi gyvuliai ir visiškai buvo surašyti. Jei koks gyvulis nugaivėdavo, tai reikėdavo jį vežti žandarui parodyti. Nuo kiekvienos karvės reikėdavo duoti vokiečiams po kvortą pieno dienai. Už kvortą mokėdavo po penkių pfenigius. O kada karvė užtrukdavo, nebėra iš kur pienas imti, tai jie imdavo ir nubausdavo po 60 rub. nuo karvės. Vadinasi, jiems pienas likdavo veltui, o mums neužtekdavo už pieną gauti pinigų štopės užmokėjimui. Taipgi nuo kiekvienos višties imdavo po du kiaušinių savaitėje. Už kiaušinį mokėdavo po 5 pfenigius. Bet su kiaušiniais taip-pat išeidavo, kaip ir su pienu.

Kai-kuriuos gyvulius, drabužis, duoną ir pinigų kavodavome duobėse. Ale vokiečių šūnes surasdavo ir parodydavo. Ta da mes išsikasėme miškuose rudius ir apdėjome juos senais šiaudais. Ten mes susinešėme grūdus ir kitką. Budavo sulisėme į duobę ir verdame iš sutrupintų grūdų košę. Taip ją ir valgėme be druskos, be nieko žinoma, kada vokiečiai užeidavo, tai viską atimdavo.

Paskui vokiečiai ėmė ieškoti pas mus pinigų. Popierinius pinigų mes buvome iš škaplerius susisūvę. Dėdavome po 3 ar 4 škaplerius. O potam, kai ėmė vokiečiai kratas daryti, tai buvo nemaža bėdos. Vyrams da šiaip bei taip, ale davatkos tai ir visai bloga. Mat, vokiečiai darė kratas apie moterų krutes ir kitur... Taip, su moterims vokiečiai darė, kas jiems patiko. Nemaža nukentėjo. V. Spingis, pamatęs savo seserį bekryžovę, įmatęs, puolė ją ratavoti. Vokiečiai jį suėmė ir išgabeno Vokietijon, kur jis ir numirė kalėjime. Badutį nušovė už tai, kad jis puolė ratavoti savo moterį nuo vokiečių. Jo du vaikučiai mirė nuo išgascio. Jonas Meizė numirė iš didelio susirupinimo delei savo moters, kurią mudižo vokiečiai. Jonas Garben, kuris norėjo apginti savo pačią, vokiečiai taip sumušė, kad jis nuo to ir mirė. Taip gi mirė abu Soblinskai. Dukterį, Aleksej išvarė Vokietijon, o pačią vokiečiai numuėdijo.

Nėra pas mus tos merginos ar moteries, kurių nebūtų čiupinęs vokiečys. Net bažnyčioj buvo sakoma, kad tai nėra nuodėmė ir už tai nereikia pykti, o tik melsties, kad Dievas duotų sveikatos toms moterims.

Klebonijoj gi buvo 5—6 panelės-gaspadinės, o tų davatų — tai tuzinai.

Mirusius tik kelius paminė, o apie gimusius ir sakyti nereikia per tuos keturis metus. beveik kiekviena mergina ar moteris išgavo po vieną ar du vaiku.

Aš pasiūniau tamstai savo laikraščių: "Lietuvą", "Laisvę", "Socialdemokratą" ir rusišką "Vozroždenije". Meldžiu parašyti, kokie labiau patinka. Aš nuo tamstos gavau "Naujienas", "Keleivį" "Draugą" ir "Zariją". Tėveli, aš prašysiu tamstos siuntinėti "Naujienas" ir "Keleivį" o kitus pasilikite sau: tuos pojus mes gerai pažįstame ir čia.

Danisevičius parėjo iš plieno ir apsigyveno pas mus. Kas tik išėjo į Rusiją, — nei vienas nesugrįžo, o iš karės ir vokiečių plieno visi parėjo.

Dar pasakysiu, kad tamstos dukტė apsiženijo su Juozu Varnneckiu. Tavo senutė mama nori kartą prieš smertį pamatyti tave. Ar žinai, kiek jai jau metų? Mes žiurėjome į metriks, tai suradome, kad jai jau 89 metai.

Apsiženijo Ona Raudaitė, Judėikis su Jule Norbutaitė (jis pabėgo nuo tėvo) ir A. Norbutas, kuris taipgi pabėgo nuo tėvo. Kiti visi yra gyvi ir sveiki.

Tetelė, neužmiršk pasiųsti "Naujienas" ir "Keleivį". Sūdienu, tėveli. Tamstos sunus Antanas Norbutas.

Šalin Su Degtine.

Visa Amerika yra sausa, bet jei jus norite sustiprinti, tai nenusiminkite, nes mes dirbame sunkų, su kurio pagalba jūs galite pasidaryti sveikus ir stiprius gėrimus, kurie, mes užtikriname, užganėdins kiekvieną. Jei norite išsigerti prieš pusryčius, arba po darbų, arba vestuvėse, krikštynose ar šokiuose, tai lengvai galite pasidaryti labai pigiai kelis galonus. Pakutis, iš kurio bus 6 galonai tik \$2.00. Tikrai verta pamėginti. Rašyk šiandien, tuojus pas WALTER NOVELTY CO. 1117 N. Paulina St., Chicago, Ill.

Dept. 252, Chicago, Ill.

\$35 nupirksi gražų \$125 fonografą drauge su 24 rekordais, deimantine adata, groja visokio padarymo rekordus, vartotas tik 30 dienų.

Mes taipgi turime keletą auostos klesos fonografų, kuriuos mes parduosime už bilę pasulytą kainą už tai kad mes turime pratuštinti vietą.

Jei gyvenate užmiestyje mes pristusime C. O. D. LEIDŽIAME APŽIURETI. Ši yra stebėtina progą. Ateikite arba rašykite tuojus. PRISIUNCIAME UŽ DYKA.

Mes priimame Laisvės Bondus. WESTERN FURNITURE STORAGE 2810 W. Harrison St. Chicago, Ill. Aldara nuo 9 ryto iki 9 val. Nedėliomis nuo 10 iki 4

Iš Paupio sodžiaus, Eržvilko valsčiaus, Tauragės apskr.

Rašo Petras Janušas savo broliui Tadi, Chicagoje:

Pranešu, kad tamstų arba mūsų brangus tėvelis, Tadeušas, persikyrė su šiuo svieta: mirė gegužės 15 dieną, 1916 m. Taipgi mirė dėdė Petras Janušas iš Kaimelės. Jo mirtis buvo ne iš Dievo malonės atsiąsta: karo metu arnotos šuvis užmušė jį, o taipgi sudegino ir namelius.

Vakar paėmė brolį Stanislovą į Lietuvos kariuomenę. Nori taipgi ir mane imti, bet turbūt pasiliksiau, ba man išėjus kareivijon nebus kam duonos uždirbti nūmiskiams.

Vokiečiams šeimyninkaujant Lietuvoj, mes buvome labai nubiednėje: neturėjome nė vieno arklio. Bet dabar, vokiečiams pasitraukus, gyvename mažai biedniau, kaip prieš karą. Brangenybė pas mus neapsakoma: geras arklys, su kuriuo būtų galima risčia važiuoti, kaštuoja 3,000 ir 4,000 rublių; o su tukstantiniu arkliu negalima nei pajoti, nei pavažiuoti. Paleidus į ganyklą kai kada reik jam padėti atsikelti, ba vienas neatsikelia.

Duona taipgi brangi: rugių puras kaštuoja 50 rublių, bulbių puras — 15 rub. Vienu žodžiu, viskas pas mus brangu — ir duona ir drabužiai. Batai kaštuoja 200 rub.

Dabar sakome sudiev. Buk sveikas mūsų aplankytas ir mes visi liekamė sveiki.

Town of Lake lietuvų domai

PRAKALBOS

PABAIGOS SVIETO DIENOJ
SEREDOJ, GRUODŽIO-DEC. 17 DIENĄ, 1919 M.

— Rengia —

L. K. S. 234 kuopa

— Atisibus —

A. BLINSTRUPO SVETAINĖJE
4501 So. Hermitage Ave.

Pradžia 7:30 val. vakare. INŽANGA DYKAI

Kalbės drg. S. ŠARKUNAS ir V. ANDRIULIS,
L. K. S. sekretorius ir vertėjas.

Visi kviečiami atsilankyti, kadangi toje dienoje bus kalbama apie pabaigą svieta. —SENGĖJAI.

Užburti Turtai

Ned., Gruodžio 21, 1919
Meldažio Svet.
2242 W. 23 Pl.

Tai viena puikiausių lietuvių kalba melodramų. Vaidins gabiausieji Chicagos lošėjai — Dramatiško Ratelio nariai. Vaidinimas prasidės kaip 6 val. vakare. Po lošimui smagus balius.

DRAMATISKAS RATELIS.

KORESPONDENCIJOS

PHILADELPHIA, PA.

Del "prezentų."

Kaip visur, taip ir pas mus, prieš šventes čia jautiamas didelis subruzdymas. Pažvelgus į dienasias gatves — neapsakomas išrėdymas krautuvų. Languose matai pridėta visokių mažmožių, už kuriuos tečiaus reikia didelės kainos mokėti. Bet to neveizint, žmonių pilnos pilnutėlės krautuvės. Kai kur stachiai negalima prasigrūsti! Žmonės perka ir moka už tuos mažmožius tiek, kiek reikalaujama. Matai tokia jau pas amerikiečius mada...

Nuo yankių atsilikt, nenor ir lietuviai. Taigi, kad nepasirodžius "grinoriais," tų mažmožių ir musikiškių perka: kavalieriams, o šios — kavalieriams.

Tai, suprantama, bergždžias eikvojimas sunkiai sutausotų

skatink. Ar todėl nebutų geriau, kad juos sunaudotų kokiam nors geresniam tikslui? Sakysime, jeigu jau tokia mada — pirkti dovany, tai reikėtų pirkti tokių, iš kurių būtų naudos. Pavyzdžiui, galima užrašyti kokią darbininką ar laikraštį naudinti knygėlę, kurie netaip brangiai atsiųsti ir būtų kurias naudingesni. Kad ir musų dienraštis Naujienos, jos kainuoja tik \$5 metams. Tai juk visai pigu! Bet naudos tai bus labai daug. Naujienos yra geriausias, turinčias Amerikos lietuvių darbininkų laikraštis. Iš jų kasdien galima sužinoti daug svarbių atsitikimų visame pasaulyje. Todėl, mano manymu, puikiausias švenčių prezentas būtų musų dienraštis Naujienos.

— A. A. Garliauskas.

KENOSHA, WIS.

Vietos lietuviai, kurių čia gy-

vena nemenkas burys, labai pasiskirstę į partijas ir partijėles, ir labai tarp savęs nesutinkanti, ki ti kiltais neužsikentė.

Neseniai suskilo ir LSS. kuopa. Viena jos dalis atsimetė nuo socialistų ir nuėjo pas komunistus, kiti gi pasiliko ištikimi socialistams ir veikia po senovei.

Gruodžio 7 dieną SLA. 212 kuopa buvo surengusi prakalbą. Kalbėtoju buvo paskirtas iš Chicago T. Dundulj, kuris kalbėjo ir aiškino daugiausiai apie bolševikus.

Katalikai taip jau buvo surengę prakalbą bažnytinėje svetainėje, sako, kad pakenkus tautiečių prakalboms. Bet ir jų prakalbas žmonių mažai teatsilankė. — Lietuvos Jaunikaitis.

BALTIMORE, MD.

Sis bei tas.

Kai nueini į Socialistų Partijos vietos lokalo susirinkimą ar ba į šiaip kokią jų parengimą, tai visai nežymu, kad Partijos skyrimas būtų įvykęs. Tie patys draugai, atktyvūs Socialistų Partijos nariai, kurie veikė pirmą, ir dar tebeveikia del socializmo. Kiekvieną nedėlios vakarą rengia prakalbą Socialistų svetainėje 223 N. Howard st. Įžanga visiems dykai.

Butų gerai, kad ir lietuviai nu eity pasiklausytų prakalbų. Socialistų Partija ir vėl rengiasi pradėti leist savaitinį laikraštį. O komunistų, tai ne "N. 1" ne "No. 2" nematyti veikiant.

LSS. 14-ta kuopa kaip tik prsiorganizavo, tuoj ir vėl išrinko delegatus į vietos S. P. centą, idant veikus kartu su kitų tautų socialistais. Nors LSS. 14 kuopa neskaitylinga hairais, bet draugai nenusimena. Sako: "veiksime kiek galėsime del darbininkų labo."

Kuopa susirinkimus laiko Lietuvių svetainėje, 851-853 Halstins at. Kiekvieno mėnesio pirmą utarninką. Taigi norintį prisirašyti arba šiaip susirinkimuose dalyvauti, gali ateiti kiek vienas.

Komunistai laužo LDLD. konstituciją.

Gruodžio 8-tą dieną LDLD. 25-tos kuopos įvyko susirinkimas. Organizatorė O. P-nė, pirmininkavo. Aptarus kuopos reikalus sekretorius pranešė, kad yra prisiūsta blankos rinkimui draugijos centro viršininkų. Perskaičius kandidatų vardus pasirodė, kad jie nėra LSS.-os nariais, išskyrus d.K. Liutkų. Jie, prisilaikant konstitucijos, negali būti LDLD.-jos viršininkais. Socialistai todėl pareikalavo, kad būtų daroma taip, kaip konstitucijoje pažymėta. Tas labai nepatiko anarchokomunistams ir jie tuoj pradėjo plusti socialistus. Vienas įsikarščiajęs anarchokomunistas atsisoties pradėjo šaukti: "Šei-šei-šei — šeidamaniečiai!" Mat išpiktumo negalėjo žodžio ištarti. O kitas kazyrų mylėtojas, išsimokinęs iš "Laisvės" "extra žodžių," šaudė jais į socialistus. Pirmininkė irgi elgėsi — žan-dariškai. Ji sufanatizuota "Laisvės" sekėja, neklusė kas ką kalba, ale by tik nekomunistas, tad jai "ne apie dalyką." O jei komunistas kalba, tai — orait.

Baltimorės lietuviai komunistai nepildo komunistų suvažiavimo nutarimų. Brooklyne suvažiavę komunistai pravėdė įsta tymą, kad jų sąjungos nariai ne galėsia priklausyti pašelpinėse draugijose, kurios bent ku nors remtų tautišką politiką. Bet Baltimorės komunistai to nepildo — ir gana. Jie kaip tik ir priklauso prie tokių draugijų, kurios remia "tautišką politiką." Jos aukloja iš 120 "tautiškiems reikalams," o musų komunistai tyli. Taigi komunistų sąjungos bosai turėtų pabarti juos del nepildymo komunistiškų nutarimų.

Marylando valstijoje įvesta įstatymas šventą dieną švęsti. Jau du nedėlius tai buvo vykdoma gyveniman. Visi visokie bizneliai buvo uždaryti, bet biznieriiai žada nepasiduoti. Aišku, tas įstatymas, tai dvasininkų padaras. — Zigmas.

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktas šime skrypiu nuomones Redakcija neatsako.]

KRIPŲ KRIPAI.

Be juoko, ilgai reikėtų pajieškoti kitų tokių štukorių, kaip kad musų lietuviški "komunistai". Bėgiu kelių pastarųjų savaičių jų prikrėtė tiek daug ne gudrų šposų, kad stačiog koku tu.

Iki šiol jie laidė į mus įvairiais socialpatriotais, išdavikais, judošiais, buržuais, biurybėmis ir kitais tolygiais jų žodymui tezinoma "vardais." Laidė ir nuolat gyrėsi, kad jie savo principų niekuomet neišsižadės. Matai, jie esą "tikrieji darbininkų draugai!"

Bet kaip dalykai stovi šandie? Kur dabar tie jų "principai"? Kada Lietuvių Socialistų Sąjunga nutarė pareikalauti užgrobtą turto, tai tie patys žmonės, kur socialistų vardą šimtais kartų buvo keikę ir prakeikę, dabar umai pasidarė — socialistais. Naujasis jų "sekreterius vertėjas" (reikia jam duoti kredito; jis bent savo pavardės taip nesudarkė, kaip buvęs jo pirmatakunus. Jis iššvertė ją tikra lietuvių kalba) paskelbė, kad "dabar, draugai balsuosime LSS; referendumą..." O kodėl ne LKS. referendumą? Juk jie jau senai vadinasi tuo garbingu vardu! Todėl, kad turėjus progos pasiglemžti Lietuvių Socialistų Sąjungai priklausomą man tą — pinigų!

Tai kurgi čia idėjiskumas? Del keliatos tukstančių dolerių išsižadėti savo varlo — tai juk didžiausias komunizmo idėjų išjuokimas. Bet kam jiems idėjos, kam jiems komunizmas? Apie tai jie turi tiek išmanymo, kaip kad gaidis apie astronomiją. Jiems reikia pinigų, ir už pinigų jie sutiktų kad ir dešimt kartų mainyti savo "garbiną gą vardą." Parodykite lietuviškiems "komunistams" geroką pluoštą to "buržuaziško padaro," tai jie sutiks pasivadinti kad ir švento Juozo sosaides na riais!

Suprantama, aš čia nekalbu apie tuos draugus, kurie davėsi tiems demagogams suklaidinti. Aš kalbu apie tariamusius "komunistų" lyderius, tokius kaip Paukščiai, Baltrušaičiai, Petrikos, Steponavičiai, Bimbos ir kitoki rimbos. Tie vyrukai niekada nebuvo ne socialistai ne gi komunistai. Jie visuomet blaškėsi tai šen tai ten. Imkime kad ir "amžinos atminties komunistus" iš LSS. tryliktos kuopos. Jie buvo akurati, kaip du lašu vandens, panašūs į šian dieničius musų "komunistus". Bet atsiminkime kaip tuomet juos pludo dabartinis "revoliucionierius iš pademenijos". Kodėl jis taip darė? Aišku: tryliktos kuopos "komunistai" ėjo prieš jo didelį "Aš". Taigi, kad išgelbėjus tą savo aš, musų "revoliucionierius iš pademenijos" kėlė dideliausį skandalą. Ne socializmo principus jis tuomet aiškino, o tik skandališkai šukavo apie sąjungos grovikius ir rašinėdavo ilgus "tėve musų" — "Lietuvos Ukinkino"! Taip jau skandališkai jis ir dabar šukavo apie socialistus. Plustasi, žmogus, kaip drutas ir sakosi kovojas už komunizmą. Renka ilgus "tėve musų" iš Lietuvos laikraščių ir vardi ją juos "pirmas, antras, trečias, ketvirtas straipsnis apie..." Bet komunizmo idėjų aiškinimo ten nė duko. Kodėl? Nesunku įspėti: komunizmas del jo buvo ir yra svetimas. Jis jo nesupranta.

Tiekto. Komunistiškai kripy kripai gali iškirsti ir šitokių šposų. Šiomis dienomis jų organas ėmė ir paskelbė, kad komunistų sąjungos visai nėra! O kodėl jos nėra? Todėl, kad jų sebrams, prisiplakusiems prie Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos, reikia tų trijų tukstančių dolerių, kurie randasi draugijos ižde! Vadinas, kad gauti tuos pinigus, tai reikia viešai pameluoti, reikia "palaidoti" komunistų sąjungą. Pasakykite,

Pinigai Lietuvon GALIMA SIŪSTI

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ IŠMOKA LIETUVOJE

100 Auksinų Už 5 Dolerius

t. y. 20 auksinų už kiekvieną dolerį.

Mes esame po valdžios kontrole ir kaucija. Persiuntimas gvarantuojamas.

Persiuntimą Jus Patįs Kontroliuosite

Mes išduosime Tamstai čekį, kurį Tamsta pasiųsi pats lašku į Lietuvą. Su tuo čekiu Lietuvoje gaus pinigų. Šis budas yra greičiausias ir teisingiausias. Nieks pinigų negalės sulaikyti.

Siunčiant pinigų del persiuntimo siųskite čekiu arba Money Orderiu paduodami aiškų antrašą to, kam norite kad pinigai būtų Lietuvoje išmokėti, taipgi pats paduok savo aiškų antrašą. Už persiuntimą nieko nereikia extra mokėti. Už kiekvieną dolerį kurį mums prisiųsite, mes pasiųsime Lietuvon 20 auksinų.

Lietuvos Prekybos Bendrovė

Room 515 E.

120 Tremont Street,

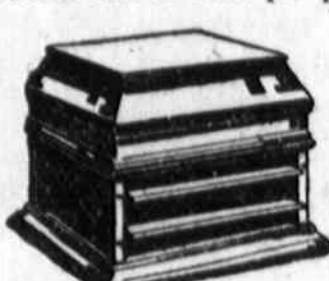
Boston, Mass.

Juožapas F. Budrikas

3343 South Halsted Street, Chicago, Ill.

Didelis Išpardavimas Gramofonu Geriausiu Išdirbysčiu

Pirk gramofoną pas mus ir pirk dabar, o suėdysi pinigų. Prie kiekvieno gramofono pridėdam 6 rekordus ir 500 adatų dykai. Liberty Bonus priimame pilna verte. Chicagoje parduodame lengvais įsmokejimais. Krautuvė atdara nedėliomis iki 6 val. po pietų.

TYPE A \$30.00

Šita Grafonola yra labai didelės vertės, išduoda gerą balsą, groja visokius rekordus, gvarantuota 5 metams.

TYPE C \$50.00

Tokia Grafonola C yra kaip tik tai paranki turėti namuose ir ant vakacijos 16"x12" didumo nuodirbta Golden Oak ir Mahogany.

TYPE E 2 \$100.00.

Ši Grafonola Type E 2 y-

ra labai didelė pagal kainą ir puikios išžiuros. Jos mašinerija įrengta su trimis springsais, galima gauti Golden Oak ir Mahogany. Miera 42% augščio, 19"x 21" pločio. Type E 2 \$1.00.

Daugybė kitų modelių, kaina nuo \$15.00 iki \$250.00.

Nauji Lietuviški Rekordai, kaina po 85c vienas.

- E 4362 Pasakyt mano Mylimas krašte ir Kur Upelis Teko.
- E 4363 Kas Subatą Vakarėlį ir Jau Saulutė leidžias.
- E 2356 Lietuva Tėvynė Musų ir Tykiai Nemunelis Teko.
- E 2357 Kur Banguoja Nemunelis ir Birutė.
- E 2358 Darbininkų Marselietė ir Sunkelime Kovą.
- E 3348 Suktnis ir Valia Valužė.
- E 4272 Spragilų Daina ir Strazdelis.
- E 3905 Ant Tėvelio Dvaro ir Nesigraudink Mergučelė.
- E 3906 Bijunelis Žalias ir Vaziavau Dieną.
- E 1248 Velnias ne Boba Dalis 1 ir 2.
- E 4099 Jaunystės Atsiminimai ir Referatas apie nosį.
- E 1249 Mano Palvis ir Diskusijos.
- E 4180 Medžiotojai — Dalis 1 ir 2.
- E 1161 Tekėjo Saulutė ir Kad aš Jojau.
- E 2002 Krakoviakas ir Polka.
- E 2223 Pamyliėjau Vakar ir Drauge — Polka.
- E 2307 Klumpakojis ir Kuketka Polka. Ingr. Armoniku.
- E 2581 Pavasario Rytas — Polka ir Gražioji Polka. Ingr. Armoniku.
- E 2343 Saulėle Raudona ir Beuštant Ausrelei. Indainuota Choro.
- E 4165 Laisvos Rusijos Maršas ir Pasigalėk Manęs.
- E 4181 Pilviškių Valcas ir ant Alvitio Ežero Bangų Valcas.

Kitur mažiau kaip 6 rekordus nesučiame.

Katalioga siunčiame kiekvienam dykai.

JUOZAPAS F. BUDRIKAS,

3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

VIENTATINIS RECHSTRUOTAS RUSAS APTEKORIUS ANT BRIDGEPORTO VYRAMS IR SUAUGIEMS

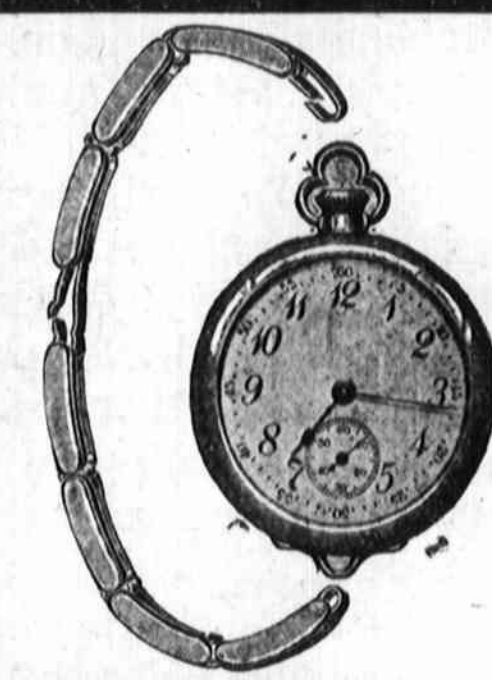
Aktiniai suko rėmus nuo \$3.00 ir augčiau. Sidabro rėmus nuo \$1.00 ir augčiau. Pritaloma akinus udyka. Atminti: Galvos sūpėjimas, nerviškas, akių skaudėjimas, uvertikimas, tik yra visai laisvi ir gyvi, kurie gali būti pralainos gerų akinų pritaky. Ištiramas udyka, jei perai ar akus akis. Jis jos raudonas, jei galva sūpa, jei blogai matai, jei akis silpsta, netek ligiau, o jlektok pagalbos aptekio, kur kiekvienam pritalkoma ekiniai udyka. Atminti, kad mes kosn gvarantuojam akinus ir kiekvienam gerai pririnkam.

S. M. Mesiroff, 3149 S. Morgan St., Chicago, Ill.

SERGANTI ŽMONES

Gydoma chroninės ligos. Pilna diagnoza Serum del privatiškų ligų. Francuziškų daktarų gydymas del Kraujo ligų.

Dr. J. Van Paing 2221 So. Kedzie Avenue Val. 1-3; 7-9 po pietų

Kaledoms

Dovanos!

Jau Nebetoli Kaledos

Tai laikas pamislinti apie dovana mylimoms savo ypatoms. Turėdamas tai atmintyje priuosiū vasiokių gražiausių tavorų savo Zegarmeistriškoj krautuvėj ir padarių preky, kaip galėdamas žemesne. Didelis pasirinkimas laikrodžių, žiedų, laketų, labai pigiai, lenciugelių auksinių ir auksuotų, kaip vyrams, taip ir moterims guzikų ir manikius, spikucių ir kravatų nuo mažausios prekybos iki augščiausios ir visokių daiktų, kokius tik galima rasti juberiškioje įstaigoje. Taipogi turime visokių gramofonų ir parduodame bemaž už pusę prekybos; taipgi visokių auksinių rašomų plunksnų, ir visokių brvy. Liberty Bonds priimame už pilną kainą.

Kiekvienas žmogus, kuris atsilankys i mano krautuvę, gaus draugišką patarnavimą visokiuose reikaluose. Kviečiu visus laučius atsilankyti pas mane ir persitiktinti mano tavoro gerumu.

Su tikra pagarba,

JUSŲ AUKSORIUS IR LAIKRODININKAS

K. MICHALAUSKIS

3303 South Morgan Street,

Chicago, Ill.

Telephone Drover 7027

AS ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANCIAI RAŠAU. Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispep sija, nevirinimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelnas spēkų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojęs vilities, kad begyvensiu. Visur įieškojau sau pagalbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos. Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria. Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaut, stiprėti, gerai dirbt, Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbt. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko diegliai nebebadė po krutine. Vidurių režimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveiksle pamaciau tokį skirtumą ir 1000 sykių dėkoju Salutaras mylistų geradėjistei ir linkiu visiems savo draugams ir pažistamiems su tokiais atsitikimais patariu nuosirdžiai kreipties prie Salutaras: SALUTARAS CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrėnas, Prof. 1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

meldžiamieji, kiek čia idėjiskumo? Juk tai negirdėta veidmānystė! Del dolerio kito išsižadėti savo organizacijos, dar daugiau viešai meluoti, kad tokios organizacijos visai nėra, tai padaryti gali tik paskutinis šarlatanai.

Taigi ne komunizmo idėjos ru pi tiems lietuviški "komunizmo" kripy kripiams, bet dumi-mas lietuvių darbininkų. Todėl darbininkai priyalo apsižiūrėti. Tuos šarlatanus reikia šluoti lauk iš lietuvių darbininkų organizacijų, ir juo greičiau tuo geriau. — Socialistas.

DR. C. K. KLAUGA Dentistas. NAUJIENŲ NAME 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Valandos: 9 — 12 ryto ir 2 — 9 vakare Phone Canal 257

DR. JOHN N. THORPE GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1637 W. 51 St. kamp. Marshallfield av Valandos: Iki 9 ryto; nuo 3 iki 4 ir nuo 7 iki 8 vakare. Tel. Prospect 1157

Severos Gyduoles užlaiko seimynus sveikata.

Gaukite kopiją Severos lietuviško kalendoriaus 1920 metams savo aptekioje, arba paraiyk ir pareikalauk tiesiog nuo mus. Gaunamas dovanai!

Kosulys

yra tai įkyrius simptomus, kurs neretai priduođa daug skausmo, kentėjimo ir rupeščio. Nuo jo negalima taip lengvai nusikratyti kaip kas norėtų, jeigu nedarysi taip, kaip kiti daro: imk

Severa's Balsam for Lungs

(Severos Balsamą Plaučiams) gydyti nuo kosulio, persalimo, užkimimo, apspunkinto kvėpavimo, gerklės skaudėjimo ir spazmodiško smaugulio. Pamėgink šandien. Gaunamas jūsų aptekioje. Tinka vaikams lyginai, kaid ir suaugusiems. Kainos: 25 ct. ir 1 ct. takų, arba 60 ct. ir 2 ct. takų.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Dr. F. O. Carter

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS

Daktaro patarnavimas Jūsų akims darsi-rent ant akinus. 22 m. ant State St. Jieas prityrimas Galvos skaudėjimas nerviškas, insom-nia ir nerviškas tankiai atsiranda nuo silpnų akių ir reikia tuojau eiti pas daktarą. Kreivos akys pataisomos. Atidara subatę po pietų ir nedėlio.

FRANKLIN O. CARTER, M. D.

120 So. State St. (2 lubos) Chicago. (Vienos durys į žiemius nuo Fair) Valandos: 9 iki 6; Nedėliomis 10 iki 12. Telefonas Central 837.

DIDŽIAUSIS PASIRINKIMAS DOVANŲ KALEDOMS.

Moterims šilkinės jakutės

Vyrų aprėdalai

Vaikų drabužiai Numazintomis kainomis

BECK'S DEPT. STORE 3323 S. Halsted St., Chicago.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienuos eina kasdien, išskyrant nedėdienius. Leidžia Naujienuos Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsiskaitojo kaina:

Chicagoje — pašto:	
Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Dviem mėnesiams	1.45
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje — per neiltojus:	
Viena kopija	.02
Savaitė	.12
Mėnesiui	.50

Suvenyose Valstijose, ne Chicagoje, pašto:	
Metams	\$5.00
Pusei metų	3.00
Trims mėnesiams	1.65
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.65

Lietuvon ir kitur užsieniuose: (Atpiginata)

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųsti Pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 16, 1917 as required by the act of Oct. 6, 1917

Kodel Judeničas tapo sumuštas.

Gen. Judeničo nepasisekimas kovoje prieš Petrogradą privertė taktininkų valdžias perkratyt visą savo politiką linkui Rusijos. Rezultate to perkratymo jos, kaip girdėt, jau priėjo prie nutarimo daugiaus nebesi-kišti į Rusijos reikalus ir pa-likti jai pačiai tvarkyt savo likimą.

Kodel tečiaus Judeničo armija, kuri jau buvo prieš-jus prie Rusijos sostinės priemiesčių, tapo sumušta? Kodel Rusijai pavyko tuo pa-čiu laiku atremti Denikno a-takas pietuose ir pergalėt Kolčaką Sibire?

„Naujienuos“ jau nurodė vieną svarbią jų kontr-revo-lucionierių nepasisekimo priežastį. Judeničas, Deni-knas ir Kolčakas savo atža-gareiviška politika sukėlė prieš save mažasias buvasias Rusijos tautas ir demokrati-ją savo teritorijose. Esto-nai, latviai ir lietuviai atsi-sakė remti Judeničą; Ukra-ina ir kaukaziečiai paskelbė karę Denikinui; revoliucio-nieriai Sibire pakėlė maištą prieš Kolčaką.

Bet buvo da ir kita, ir gal svarbesnė, priežastis, del ku-ris pralaimėjo kontr-revo-lucionierių vadai. Vokiečių nepriklausomųjų socialde-mokratų organas „Freiheit“ rašo lapkričio 13 d., kad pa-vojus iš kontr-revoliucinių armijų pusės paskatino vi-sas socialistų partijas Rusi-joje atidėt į šalį savo prie-šingumą bolševikams ir at-sisaukti į visą Rusijos pro-letariatą, kad jisai gintų Ru-siją nuo reakcionierių užpuo-limo. Pradžią šitam žings-niui padarė socialdemokra-tai menševikai, tarptauti-niai socialdemokratai (men-ševiko Martovo srovė) ir so-cialistai revoliucionieriai. „Freiheit“ sako:

Šitų partijų atsišauki-mai padarė milžinišką įs-pudį; visur rengiamas ener-gingiausias pasipriešinimas carininkų kareiviams, ir susivienijusiojo Rusijos proletariato armijos jau senai vėl sunaikino laimė-jimus, kurių anie turėjo keletas savaičių atgal. Pa-sisekimas priklauso ne tik-

tai nuo to, kad proletaria-to armijos yra skaittinge-snės, o ir nuo to, kad jos turi moralę per-svarą savo pusėje; nes cariskų generolų ka-reiviai yra vien buriai su-rankiotų iš visur pasamdy-tų tarnų, neturinčių jokio idealo ir kovojančių tiktai del augštos užmokesies ir progos vogti ir plėšti, o sovietinės respublikos armijos susideda iš entu-ziaistiskų proletarų, kurie reikštų naujos baises re-akcijos pradžią.

Taigi socialistai išgelbėjo bolševikiškąją Rusiją nuo reakcinių generolų užpuoli-mo. Nežiurint to, kad bolše-vikų valdžia persekiojo so-cialistus, sunaikino jų spau-dą ir daugybes jų sukišo į kalėjimus ir net nužudė, jie vis delto mokėjo pastatyt darbininkų klesos ir visos šalies ateitį augščiau, negu savo asmeniškus ir partiji-nius priešingumus bolševi-kams. Vienok lietuviškieji „komunistai“ dar vis plepa, kad Rusijos socialistai eina išvien su atžagareiviais.

Jeigu bolševikai nebutų suardę Rusijos proletariato vienybę, tai Kolčakai, Deni-kinai ir Judeničiai niekuo-met nebutų turėję progos. Ir talkininkai nebutų drįsę kariauti prieš Rusiją.

Lietuvių socialistų Sąjunga atsteigta.

Socialistų Partijos Nacio-nalis Egzekutyvis Komite-tas jau nuėmė nuo Lietuvių Socialistų Sąjungos suspen-davimą, kurį ant jos buvo užtraukę senųjų L. S. S. vir-šininkų darbai. Lietuvių So-cialistų Sąjunga vėl patapo pilnateise Socialistų Parti-jos dalim.

Tie viršininkai, ačiu ku-riems lietuvių socialistų or-ganizacija tapo suspenduo-ta, jau nebėra L.S.S. nariai. Jie, su savo pasekėjais, nu-dardėjo pas „komunistus“. Kovai su partija, kuriai je pirma priklausė, jie nutarė įsteigt „Lietuvių Komunistų Sąjungą“, bet jų organas pranešė, kad tokios organi-zacijos, kaip Lietuvių Ko-munistų Sąjunga, dar nėra, nes tas klausimas turis dar but išrištas referendumu.

Koliai kas, reiška, Ameri-kos lietuvių darbininkai tu-ri tikrai viena revoliucinė po-litikos organizaciją — Lietu-vių Socialistų Sąjungą.

Daugelis žmonių, nesusi-pažinusiųjų arčiau su lie-tuvių socialistų judėjimu, stebisi ir negal suprasti, ko-del tie „komunistiški“ ele-mentai, kurie pirma buvo į-stoję į Socialistų Partiją, da-bar pasidarė tokiais atkak-liais jos priešais. Kiekvie-nam jų yra aišku, kad par-tija šiandien yra daug-maž toka-pat, kokia ji buvo kele-tas metų atgal; ji net yra „pakairėjus“, kas „komu-nistams“ turėtų but malonu. Kodel-gi „komunistai“ eina prieš ją?

Reikia atsiminti te-čiaus, kad tie elemen-tai, ka šiandien vadina save „komunistais“ niekuo-met neturėjo didelio prie-lankumo Soc. Partijai. Lie-tuvių Socialistų Sąjungoje per daugelį metų buvo svar-stoma klausimas prisidėji-mo prie S. P., ir tie asmen-s, ka dabar vadovauja „komu-nistams“, visuomet buvo

priešingi prisidėjimui. Prie-singi buvo J. Šukys, J. Bal-trušaitis, J. Stilonas ir „Kovos“ redaktorius Ydi-kas; prisidėjimui nepritarė ir „laisviečiai“, nors del biz-niškų išrovavimų jie viešai nedrįso pasakyt savo nuo-monė. Kada L. S. S. refe-rendumas pagalios nutarė dėties prie partijos, tai tie elementai pasidavė didžiū-mos valiai (tuomet jie dar nebuvo išsilavinę diktato-riauit sąjungiečiams), bet tikrais partijos draugais jie, matoma, ir tada nepavirto. Socialistų Partijos princi-pai ir programos jiems bu-vo ir paliko paslaptis už de-vynių užraktų.

Vėliaus, ačiu paskutinių dviejų-trijų metų atsitiki-mams, į L. S. S. įstoję dau-gybė naujų narių, kurie so-cializmo idėjos dar visai ne-suprato. Jeigu organizaci-jos vadovai patis būtų bu-vē geri socialistai, tai jie būtų pasistengę išlavinti so-cialistinėje dvasioje šituos naujus narius; bet, vietoje to, jie maitino juos šiupiniu visokių radikalių idėjų, la-bai dažnai neturinčių nieko bendra su socializmu. Kada „Naujienuos“ ir rimtesnieji socialistai pradėjo kritikuot tas jų idėjas, tai jie ėmė kur-styti tuos naujokus prieš juos. Padrasinti tuo, kad su pagelba neišlavintų na-rių jie gali kontroliuot or-ganizaciją, tie senieji vado-vai dabar ėmė atvirai stot ir prieš Socialistų Partiją; ir pagalios atskilo nuo jos.

Ne ir persitikrinimo jie bu-vo atėję į partiją; naujam vėjui paputis jie vėl išėjo iš jos. Ir tuščia jų. Tegul jie sau „vandravoja“ ir jieško laimės po platųjį pasaulį. So-cialistų Partija nėra prieg-lauda elementams, jieškan-tiems pastogės. Ji yra ne labdarybės įstaiga, o kovos organizacija. Jai todėl yra pageidaujami tikrai tokie žmonės, kurie nori kovot ir žino, už ką kovoja.

Budėkim!

Valstybės Taryba, miegojusi visą pusę metų, kol dirbo p. Slezėvičiaus kabinetas, padubo beiriant ir visai atsikėlė, kuomet susidarė p. Galvanausko kabinetas. Pradėjus veikti, ji stvėrėsi įstatymų leisti, bet pri-ėjus prie įstatymų projekto Stei-giamajam Seimui šaukti, „susi-sarmatijo“ kaip moteriškė, ne-atsargiai išėjusi gatvėn, apsitai-sius ne kaip reikiant.

Delto, kad ji, pasiėmus atsto-vauti mūsų kraštui, susidarė vien iš dešiniųjų (joje tėra vie-nas „Santaros“ narys). Ir ku-met Lietuvos liaudis vis balsiau reiškia demokratinius savo sie-kimus, V. Taryba neturi sau tarpe nė vieno pakenciamo de-mokrato, kad juo bent sau plau-kus papuoštų. Jos dešinumas perdaug išėjo aikštėn ir ji jau-čiasi, kaip sugauta. Todel kai-tikų jos narių, rodos, krikš-čionių-demokratų, pasiulyta: prieš tarant S. Seimo šaukimo įstatymą, priirakti Tarybon nuo-tų partijų, kurios jos neįeina, po 3 atstovus. Žinoma, čia a-kim merkiama kairiųjų pusėn.

Pasiulytą gavę „Santara“, „Valstiečių Sąjunga“ ir liaudi-ninkai demokratai (socialde-mokratai atsiskė dalyvauti pasita-rime), atsakė, kad jie tikty Tarybon stoti, jeigu nuo nėsamų Tarybų partijų arba nepilnai esamų būtų jos įvesta ne ma-žiaus, kaip po 5 žmones, imant tan skaičiun Tarybų jau esau-mus. Ir toks atsakymas, matys, Tarybai nepatiko, nes ji gavus nutilo nieko neprisakydama ir neatsakydama.

Tai kam gi buvo papildymo sumanymas kelti? Suprantama kam. V. Tarybos norėta iš tų kelių naujai priskirtų žmonių padaryti sau figos lapelis ir juo pridengti savo nedemokratumas prieš demokratą visuomenę. Tas tualeto papildymas darosi ypač reikalingas dabar, kai p. Galvanausko kabinetas sudary-ta, kaip žinoma, iš paties V. Tarybos nugaraulio.

Papildymo sumanymas, rei-kia spėti, nulis vėjais, davęs mu-sų reakcionieriams progos pa-siguosti „kairiųjų ožiū“ ir tei-sinties visuomenė, delko V. Ta-ryba vienon pusėn. Klyša. Bet pats mūsų vidaus tvarkos klausimas kasdien įgija vis dides-nės svarbos ir darosi nepaken-čiamai aštrus. Kaskart tenka pri-siminti, kad šiuo momentu iš-vaduoti kraštą iš godžių grobi-kų, lenkų, vokiečių ir kolčakų ir pašalinti iš valstybės ir visuo-menės gyvenimo tą visą netvar-ką, tegali suvienytus mūsų liau-dies pastangos, patys darbinin-kai. Gi teisėtas tos liaudies no-rų ir minties reikšėjimas tegali but vien Steigiamasis Seimas. Durs-tyti V. Tarybą, ir be to virtusių musų gyvenimo lopu, ir tuo bu-du dar labiau vilkinti demo-kratinį krašto atstovybės suda-rymą — tai jau apgauliojama ta pati liaudis.

Slezėvičiaus kabineto kaltė, kad jis, kaip ta šv. Rašto Morta, visą pusmėlį kvapo neatgauda-mas bėgiojo del mažų dienos reikalų, pamiršdamas vyriausį daiktą — šaukti Seimą.

Toliau vilkinti tą dienos už-davinį būtų nuožanga. Kas są-moningai mėgintų jį atidėti, tai-s sąmoningai žlugdyt demo-kratinį musų krašto sutvarky-mą.

Visa V. Tarybos praeitis ir dabartinio ministerių kabineto sudėtis neduoda Lietuvos dar-bininkų klasei bent kiek tikres-nio laido, kad Steigiamojo Sei-mo šaukimas būtų pastatytys pirmon eilėn. Be to Seimui šau-kti reikalinga visa eilė atatinka-mų sąlygų visam kraštui, neap-lenkiant nė vienos visuomenės klasės, turi but patvirtinta pil-na susirinkimų, spaudos, žodžio ir draugijų laisvė.

Politikos ir visuomenės gyve-nimas pas mus turi liuosai iš-siplesti. Jame nevaržomai turi dalyvauti plačios darbininkų mirtos, liuosai aiškindamos sa-vo reikalus, nustatydamos savo siekumus, pasirinkdamos atsto-vus savims reikalamis Seime ginti.

Vyriausybės įstaigos ir jos agentai neprivalo turėti kitokio darbo tame visuomenės gyveni-me, kaip tik rupindamies apsau-goti kiekvieno Lietuvos piliečio pilietines jo teises ir jokiū bu-du nedrįsdami remti vienus, gulti ant kitų.

Tuo atveju dabar paskelbtas visam krašte karo stovis yra didžiausia kliutis. Ligi jis yra, ligi komendantų praktika toliau pasilieka tokia, kokia dabar negalima nė man-tyti apie rinkimus į Seimą arba savivaldybės įstaigas. Karo sto-vis turi but panaikintas kur tik galima, o kur to neleidžia kraš-to gynybo reikalas, turi apimti vien ginkluotos kovos reikalus, neliesdamas politinio gyvenimo laisvės.

Lietuvos darbininkai turi ne-užmiršti, kad be tų pamatinių sąlygų jiems bus atimta — bent kokia proga ginti savo reikalus ir tinkamai išrinkti savo atsto-vus. O be šito Steigiamasis Lie-tuvos Seimas virs krikščionių demokratų ir jų sėbrų konferen-cija, kur Seimo suolus bus nu-sėdę klebonai, stambūs ukinin-kai, jiems tinkami inteligentai ir, kalbėdami darbininkų var-du, apie jų gerovę, suruoš jiems „demokratini“ Lietuvoj kie-tą jungą, kad ir iš savo uosio nutašytų.

Pasitiktū dabartinę vyriausy-bę, kad ji pati budama nede-mokratinė, paiegtų sukurti tik-rai demokratinę respubliką, mes neturim pamato. Juo bud-resni ir veiklesni mes patys tu-rim būti. Patys turime visą ką padaryti, kad Seimas būtų su-

šauktas kuogreičiausia, patys tu-rime iškovoti ir reikalingas jo rinkimams laisves. Budėkim ir veikim, draugai! [„Socialdemokratas“]

Pasaulio Darbininkų Judėjimas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 16, 1917 as required by the act of Oct. 6, 1917

VOKIETIJA.

Berlinas. — [Ekonominis ša-lies suirimas]. Dabarties Vokie-tijos ekonominė padėtis daro sloginantį įspūdį į tuos, kurie ją pažinojo prieš karę. Ekono-minis šalies suirimas pastebja-ma visur.

Pirmon eilėn keliauninkui metasi akysna komunikacijos suirimas. Pavyzdin, nuo spalų 5 dienos ligi 15 d. visoj Vokie-tijoj nevaikštinėjo pasažieriniai traukiniai. Anglies stoka nudien darosi rutesnė.

Taipgi trūksta ir maisto. Mai-sto gaunama pagal korteles, ne-uztenka palaikymui žmogaus tokiame stovyj, kad jis galėtų dirbti darbą. Todel kiekvienas, kas tik gali, bando įsigyti mai-sto nelegaliu keliu. „Schleich-andel“ (slapta prekyba) žydytė žydi. Kas tik gali bando pasipel-nyti iš savo kaimyno. Vidurinė klasė kenčia labiausia del mai-sto stokos.

Tik vieno dalyko negalima slapta pirkti: sveciausio pieno. Kiekvienas pieno lašas paieka-ma vaikų maitinimui. Bet jo toli gražu neužtenka visiems vaikams. —Kiek vyresni vaikai visai negauna pieno. Jie yra bai-siai sunykę. Diduma jų jau ser-ga džiova. Džiova plečiasi nepa-prastu spartumu.

Nors sveciaus pieno ir negali-ma gauti, tečiaus sutirštintas pardavinėjama slapta po 9 mar-kes už kvortą. Rokuojant tatau Amerikos pinigais, pasidaro ne-labai didelė kaina. Tečiaus Vo-kieltijoj markė turi savo vertę ir vos keli teišgali mokėti tokią kruvą pinigų už pieno kvortą.

Trūksta drabužių. Apskritai imant, žmonės kenčia skurdą vi-sur. Pereito pavasario šalčiai sunaikino bulves. Taukų sunku kur gauti.

Bet da labiau negu ekonomi-nis suirimas metasi akysna mo-ralis ir dvasinis žmonių nupu-limas. Pesimizmas, nusiminimas, indiferentiškumas viešpa-tauja visur. Nepakanta juo to-lyn, tuo labiau pradeda įsigyen-ti. Darbininkai sako, kad toji padėtis susitvėrė pasidėkojant „augštajai klasei“, o pastaroji verčia visą kaltę ant darbinin-kų. Prasizengimas, vagystė, do-ros nupuolimas yra neapsako-mas.

Niekuomet žmonės nesidomė-jo taip šokiais žemės rūšies te-atrais, kaip dabar. Nespėjama Berline pastatyti naujas na-mas, kaip jį tuoj paverčiama te-atru. O tuo tarpu gyvenamųjų butų labai trūksta.

JUNGTINIS VALSTIJOS.

New Yorkas. — [Blogai tvar-koma pramonė]. Nesenai „The Dial“ tilpo inžinieriaus Wal-ter N. Polakovo straipsnis — „Blogai tvarkoma pramonė“ — straipsnyj paliečiama labai svar-bus anglies kasyklų klausimas. Inžinierius iškelia aikštėn ytin įdomių dalykų apie kasyklų tvarkymą ir anglių baronų pel-nus. Štai kaikurios jo išvadų:

Angliakasių reikalavimai. Va-lahdos: Angliakasiai reikalauja 250 darbo dienų metuose — 13 — 21 nuoš. darbo dienų dau-giau, negu kada nors Amerikos angliakasiai dirbo. Iš 304 darbo dienų angliakasiai paprastai dir-bdavo tik du trečdaliu to laiko. Daryta paslangu į trumpesnį laiką iškasti kuodaugiausia an-glių. Pasidėkojant tam apsirėi-škimui, nuedavo niekais apie 30 nuoš. anglies. Mat anglies ba-ronams nebuvo jokio išrovavi-mo išimti iš kasyklų visą anglį. Tatau nebuvo jiems pelninga. Užtat kas metą pasilikdavo ne-iškastos anglies apie 200,000,000 tonų. Karės metu padarytieji

bandymai parodė, kad dirbama penkias dienas savaitėj po se-p-tynias valandas kas dieną ga-lima padidinti produktyvsku-mą 8.9 nuoš.

Algos: Angliakasiai reikau-lauja 60 nuoš. algos pakėlimo. Prieš karę iš kiekvieno dolerio, mokama už anglį, angliakasi-ai tekdavo 66 centai, kasyklų įrengimui ir kitims dalykams eidavo 28 centai, o šešis centus gaudavo gryno pelno kasyklų savininkas. Karės metu angli-akasiai gaudavo tik 84.8 nuoš. senosios algos, o tuo pačiu laiku kasyklų baronų pelnas padidėjo 400 nuoš.

Eikvojimas. Išpildymas an-gliakasių reikalavimų mažiau atsilieptų į bendruomenę, negu kad atsiliepia dabarties netiku-siai tvarkoma anglies pramonė. Penkios dešimtys nuošimčių ar-ba 500,000,000 tonų anglies kas metą nueina niekais. O tatau at-sitinka todėl, kad anglies baro-nai nesirupina iškasti visą an-glį: jie išima iš kasyklų tik dalį anglies, o kitą dalį palieka. Mat ją sunkiau yra kasti ir todėl ta procedura teikia jiems mažiau pelno. Be to, visai nenaudoja-ma anglies priediniai produktai. Jeigu ir ant toliau anglies pra-monė bus panašiai tvarkoma, tai už šimto metų visai nebeliks anglies.

Kainos. Prieš karę anglies to-nas kaštuodavo \$1.17. 1916 ir 1917 metais anglies kaina paki-lo 25 nuoš. Karei prasidėjus an-glis pabrango 210 nuoš. Kada val-džia nustatė kainas anglis šiek-tiek atpigo. Bet nežiurint to, anglies baronų pelnas buvo 400 nuoš. didesnis, negu prieš karę. Vasario mėnesyje, 1917 m., val-džios patvarkymai liko panai-kinti.

Taip sakant.

Laisvė, sustreikavus plieno darbininkams: „Nėra verta pa-rėmimo jų kova, kadangi jiems (darbininkams) vadovauja Fitzpatrick ir Foster, o ne Juke-lis ir Paukštys.“

Pamatė, kad jos ofensyvas, nuėjo piš, tad atsigrižus: „Ne-paisant visų atakų, plieno darbi-ninkai tvirtai laikosi.“

Vadinasi, kada „komunistų“ atakos nenusisekė, tai ji paty-rė, kad: darbininkai tvirtai lai-kosi! Taip, jie tvirtai laikosi ne-tik prieš atakas kapitalistų, bet ir komunistės Laisvės.

— Kelmynės Vaikas.

Laisvės editorialai apie porą metų atgal skambėdavo: „Draugai! fanatikai vyčiai sumušė kalbtoją N. N. Musų šventa prie dermei gint laisvę žodžio! Auko-kime, rinkime kiek galėdami nukentėjusiems už skelbimą žodžio laisvės. Žiurėkime, kad kaltininkai būtų nubausti!“ ir t. t. Bet šiomis dienomis tos „ko-munistės“ editorialai skamba: „Kad aukų žmonės neduoda, tai nieko nepadarysi. Netik aukų ne duoda, bet nurodo, ka gera duoda visuomenė toki kalbtojai kaip Mockus ar Bagočius.“ Jeigu ne „toki kalbtojai“ tai ir komunistės Laisvės šandie ne-butų buvę. — Kelmynės Vaikas.

Sako, kad šv. Petras tris kar-tus užsigynęs savo mokytojo sakdamas: „Nepažistu to žmo-gaus.“ Taip lygiai atsitiko su musičke Laisve. Ji užsigynė so-cializmo, vorto komuniste; už-sigynė komunizmo ir vorto —

kuo? Fanatizmo ir melo apašta lu.

Laisvė nėra privatiškas laik-raštis. Laisvė priklauso Sąjun-gai. Laisvė leidžia sąjungiečiai Laisvę yra Sąjungos turtas! Taip pirmiau Laisvė apie save tvirtino.

Bet kažin kas ėmė ir įsitarė: „Ištikrujų, Laisvė yra LSS. tur-tas.“ Ir Laisvė savo editoriale tuoj atrėžė: „Laisvė yra grynu-gryniausiai privatiškai leidžia-mas laikraštis!“

— Kelmynės Vaikas.

RAŽAI.

Chicago socialkiedėtojų la-pely (turbut „per klaidą“) idė-ta tulos bolševikiškos pany-tas — „poezija“. Panytė labai įs-pudingai dainuoja apie — men-ševikus. Fe! Kam taip įspudin-gai dainuot apie tuos „social-biurybes“? Reikėjo padainuot šitaip:

Tie Chicago bolševikai — Tyro vandens fanatikai: Ardo kliubus, ardo chorus — Mat, jie turi „gerus norus“... Bet kaip Džiovans dirguoja, Bolševikai taip dainuoja. — Och, kad surpauptų tik butų — Bolševikai, šiuur, nežutų! Kampas nuo kampo jie bė-gioja,

Nuolat apie jas galvoja: Kurio galo nusitverti, Kurion surpaupti inerti... Jie atsišaukė čia Džiova, Jis padarė jiems prajovą: Per tris metus tarės, burė Ir ve —surpaupti nukurė... „Silpną kuną“ mat ištyręs „Pleisą“ sau tenai paskyręs. Ir kaip jis iš ten dudojo — Bolševikai taip dainuoja...

Je, šitaip reikėjo padainuoti. Gal socialkiedėtojų lapelis ati-taisys tos savo panytės klaidą? — Ražas.

Redakcijos Atsakymai

K. Jurijonui. — Pranešimas gauta jau dienraščiu išėjus iš spaudos.

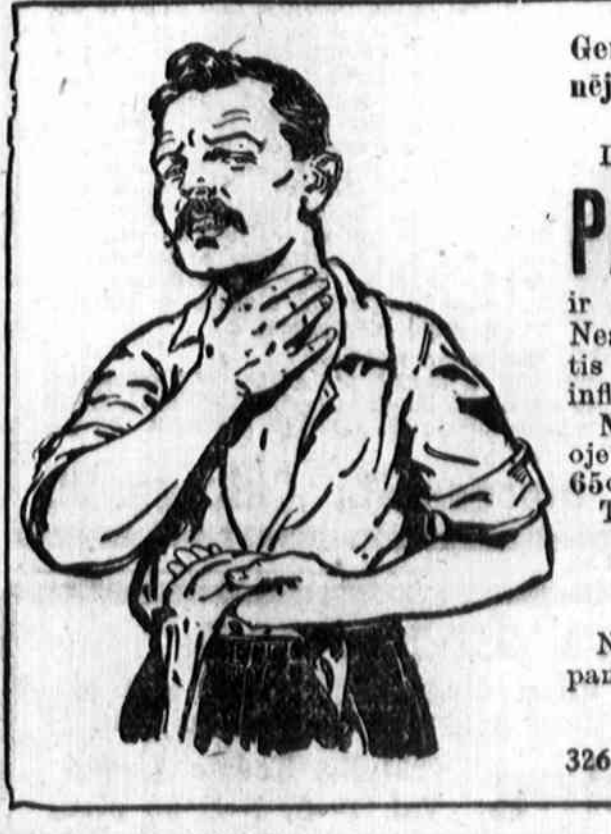
KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civilisakuose teigmuose. Daro visokius dokumentus ir popierius.
Namų Ofisas: 3323 S. Halsted St.
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St.
Ant trečio lauko 1111-13 Unity Bldg.
Tel. Drover 1310 Tel. Central 4414

DR. A. MONTVID
CHICAGO
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Ruimas 1827
Phone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
2121 North Western Ave.
Valandos: 6 iki 8 vakare.
X-Spinduliai. Phone Armitage 2010
Rezidencijos telefonas West 6126

Pinigais už
Laisvės Bondsus
\$50, \$100, \$500, ir \$1,000.

Krause Valstijinis Taupymo BANKAS
1341 Milwaukee Ave.,
Bankas atdaras subatomis iki 8 val.
Arti Paulina gat.
Turtas virš \$200,000.00.
Apskrita bankininkystė.

Gerklės skaudėjimas, diegliai kruti-
ne, influenzos, pasirodymo ženklai.
Išrink gerklę ir krutinę su
PAIN-EXPELLERIU
ir pridengk krutinę vilnonė materija.
Neapleisk taip, kad tavo pagautas šaltis išvystytų į pleuritą, pneumoniją, influenzą ir kitokias pavojingas ligas.
Nusipirk šiandien su parankiausiu oje aptikioje Pain-Expellerio. 35c. ir 65c. butelis.
Tikrieji turi musu vaizbaženklį
IKARA
Neprimk kitokių panaismų arba pamėgdžiojimų.
F. AD. RICHTER & CO.
326-330 Broadway - New York

Lietuvių Rateliuose

N-NU B-VĖS DIREKTORIŲ.
POSĖDIS.

Naujienų Bendrovės Direk-
cijos reguliaris posėdis įvyks Se-
redo, Gruodžio 17 d., 1919 m.
Visi direktoriai prašomi daly-
vauti ir atvykti laiku. Pradžia
8ta val. vak. Naujienų B-vės
Sėkr.

L.S.S. VIII Rajono reikalais.

Centralinio Komiteto narių
domai.

Ketvergo vakare, gruodžio 18,
įvyks L.S.S. VIII Rajono Centra-
linio Komiteto posėdis Naujie-
nų name. Visi komiteto nariai
butinai privalo atsilankyti: tu-
rime pasitarti dėl labai svarbių
eismo momento klausimų.
Posėdyje dalyvaus ir L.S.S. sekre-
torius-vertėjas. Posėdis prasi-
dės lygiai kaip 8 valandą vaka-
re. Todėl prašytume draugų
nesivėluoti. — Valdyba.

BRIGHTON PARK

Komunistų didvyrių žygių.

Gruodžio 12 dieną A. Maženio
svetainėje L.S.S. 174ta kuopa bu-
vo surengusi prakalbą. Kal-
bėjo dd. P. Dubickas ir Dr. A.
Montvidas. Pirmasai ytin pla-
čiai nupiešė plieno ir anglies
industrijų darbininkų streikus.
Nurodė kaip sunkiai prisie-
lia kovoti plieno industrijos dar-
bininkams; kaip plieno indus-
trijos karalių suorganizuotos go-
vėdos persekioja streikuojan-
čius už didesnę kasdien duonos
darbininkus; kaip kapitalistų
sumokslininkai dągi uždeda are-
štus ant unijos (angliakasių)
sutaustų darbininkams šelpti
pinigų ir tt. Visa tai—sąskė kal-
bėtojas—daroma tuo tikslu, kad
sutriuškintų, nugniauztų darbi-
ninkų pasipriešinimą savo nau-
dotojams. Prakalba žmonėms
patiko.

Antras kalbėjo Dr. A. Mont-
vidas. Aiškino apie socializmą,
nurodė, jogei jis ang-
ščia ar vėliau ateis ar kas jo
norėtų ar ne. Socializmo įsi-
kunijimui dirva ruošia pati da-
bartinė kapitalizmo tvarka. Re-

akcionierių šėlimas, gniauži-
mas kiekvieno pažangaus dar-
bininkų judėjimo verčia darbi-
ninkus galvoti ir burtis į daik-
tą.

Rodos, tame aiškinyje nėra
nieko bloga. Priešingai, kiek-
vienas susipratęs darbininkas
tatai asmeniškai yra patyręs:
tiktaį vargas, tiktaį siekimas
geresnės, laimingesnės ateities
paskatino juos protauti ir, galų
gale, tapti Socialistų Partijos na-
riais—socialistais. Bet mūsų
komunistai elgiasi kitaip. Trum-
pai sakant, kalbėtojai beaiki-
nant apie socializmą jie umai
pradėjo kelti truksmą. —Emė ko
lioti kalbėtoją tokiais gatviniais
žodžiais, kokių jie galėjo sugal-
voti. Žinomieji vietos "komu-
nistų didvyriai" tulas Patumais
ir jų organizatorius Baltuškis,
nieko kita nebesugalvodami tik
ir laidė: "tu mulas... tu nieko
nežinai... mulas, mulas, mu-
las"... Kalbėtojas mandagiai
kreipėsi į juos: "Ar jūs, komu-
nistai, tik tokių turite faktų?"
Tiesa, jūs "gražiai" mokate ko-
lioties. Bet tokius "faktus" te-
vartoja tik nesveika pročiai".

Matant, kad komunistiškai did-
vyriai nenusiramina, vienas ko-
misijos narys pavadino svetainę
savininką, kad jis numal-
sintų tuos triukšmadarius. Tik
tada, kai svetainės savininkas
vieną pasiėmė už apykaklės ir
liepė pasirodyti vieną dviejų:
nutilt ar apiešit svetainę—"ko-
munistišką" širšinių lizdas nu-
rimo. Matydami, kad gali bu-
ti riesta, jie panėrė akis ir tylėjo.
Žmonių buvo pilna svetainė
ir jie, išskaitant "komunistus",
visi laikėsi ramiai. L.S.S. 174-
ton kuopon įstojo du nauji na-
riai. — Kazys.

BRIDGEPORT

S. L. A. 36 kuopos vakarai.

Pereitą savaitę S. L. A. 36 kp.
parengė du vakarus. Vakarai
buvo rengiami tuo tikslu, kad
prirašius naujų narių susivie-
nijimui.

Pirmasai vakaras įvyko gru-
odžio 9 d. Delei šalčių ir turbūt
delei to, kad įžangos buvo ima-
ma 25 centai, publikos susirin-
ko nedaug. Kalbėjo adv. Kl.
Jurgelionis. Be to, žinomas da-
nininkas Pr. Jakutis palinks-
mino susirinkusiuosius savo dai-
nomis.

Antrasai vakaras, kuris įvyko
gruodžio 12 d., buvo daug sek-
mingesnis. Žmonių susirinko
gprokas būrelis. Kalbėjo Dr.
Zimontas ir Dr. Biežis. Kalbų
protarpiais dainavo p. O. Ra-
daskaitė ir p. Stogis.

Programai pasibaigus vaka-
ro vedėja, p-lė L. Žilvičiūtė, pa-
ragino publiką rašyties S. L. A.
Susivienijimui įstojo devyni
nauji nariai. — Aš tata.

NORTH SIDE

Remia laisvamanių bylą.

Gruodžio 14 d. įvyko prie-
metinis Chicago Liet. Draugi-
jos Sav. Paš. Be kitų tarimų
didele balsų dauguma nutarta
paskirti 25 dolerius vedimui M.
Mockaus bylos, kurį, kaip žinia
įskundė Amerikos lietuvių kle-
rikalai. Aplamai, pastaruoju
laiku chigiečiai sukruto remti
laisvamanių kovą už žodžio ir
susirinkimų laisvę. Kiek man
žinoma, palyginimai trumpu
laiku čia surinkta daugiau kaip
du šimtai dolerių.

— Northsidietis.

DAINININKŲ KONCERTAS.

Komunistai "pasidarbavo."

Praeitą nedėdienį, gruodžio
14, Meldažio svetainėje Susiv.
Liet. Soc. Dainininkų I apskri-
tys surengė koncertą. Medžia-
giniai koncertas pavyko ne-
kaip. Publikos buvo apie du
šimtus. Programas tečiaus iš-
pildyta ytin vykusiai. Dainavo
Chicago Socialistų Vyrų cho-
ras, Pirmyn mišrus choras, Ai-

P.K. BRUCHAS

JUBILIERINE KRATUVE

3321 South Halsted Street,

Mūsų kratuvė yra pripildyta puikiais ir nauja-
sios mados tavyrų kalėdų dovanoms. Tamista nupirksite
dovanas tikros vertės mūsų kratuvė. Ir bukit užtikrin-
ti, kad jūs nupirksite tavyrą už žemiausią gautamą kainą.
Gvarantuojam ir už viską atsakom. Atsilankiusiems
užtikrinam užganėdinimą ir teisingą patarnavimą.

Išsiskyrimas.

Deimantinių žiedų, la-
vallerių auksinių, lai-
krodėlių, lenčiugėlių,
branzatų, albonų ir
taip toliau.

Priimame Liberty

Bonds.
Kratuvė atidaryta
kožną vakarą ir ne-
dėliomis iki kalėdų.
Puikus kalėdorių vi-
siems dykai.

do choras (iš Kensingtono- ir
pirmojo apskrčio vyrų choras.
Dainavo gerai. Po programo
buvo šokiai.

Negalima nepasakyti keliatą
žodžių apie Chicago "komu-
nistus." Tie žmonės jau senai
tyko paimti pirmąjį apskritį
"i savo kontrolę." Tuo tikslu
jie įsikūrė keliatą savo atskalos
chorelių. Pav., Bridgeporto at-
skalūnai įkūrė neva ketvirtos
komunistų kuopos chorą: North
Sidėj jie taip jau bando įkurti
vyrų chorą, kad kenkus soc. vy-
rų chorui, kurį jiems nepavy-
ko užvaldyti. Taip jau jie ban-
do kenkti ir Pirmyn chorui.
Tuos "chorus" (kurie niekuo-
met negalės gerai dainuoti, nes
jie sudaryti iš tų žmonių, kur
rankas temoka kelti) jie įku-
rė todėl, kad pirmame apskrit-
ty turėjus didžiulį rankų...

Bet visa tai būtų "pusė bė-
dos." Tie "komunistai", pasi-
rodo, dainininkų apskritčio li-
kimu ne nesirupina. Norėdami
paimti jį savo kontrolėn, "ko-
munistai" sužiniai boikotuoja
pirmąjį apskritį, stengiasi jį pa-
krikdyti. Šiakiute jums pavyz-
dėlis. Pirmasai dainininkų ap-
skritys jau senai buvo nusisam-
dės svetainę ir viešai apie tai
paskelbęs. "Komunistai" todėl
labai gerai žinojo, kad daini-
ninkų koncertas įvyks gruodžio
14. O ką jie padarė? Tyčia
surengė savo vakarą Pilsen Au-
ditoriume! Aišku, mūsų "ko-
munistai" tai darė tikslu pa-
kenkti dainininkų koncertui, tų
dainininkų, kuriuos jie norėtų
paimti "i savo kontrolę." Maža
to. Tie gaivalai atsilabadojo
ir mūsų parengtą koncertą ir pa-
dalinę susirinkusiems savo va-
karo plekatus žodžių pradėjo vy-
lioti publiką i jų vakarą. To-
kio nachališkumo dar neparo-
dė nė patis kraštutiniausieji at-
žagareiviai.

Gražu, gražu—ką besakyti!
Tegul jie taip "darbuojasi" ir
toliau. Tada jie tikrai galės
pasidžiaugti vaisiais savo "ko-
munistiškos kontrolės."

— Dainininkas.

Drąsus banditas.

Ties viešuoju knygynu, prie
Wabash ir Garland gatvių, jau
naš nepažįstamas banditas va-
kar naktį atliko ytin drąsų žy-
gį: užpuolė tulį Whiple, seny-
vą moterį. Nusinėšė 11 dolo-
rių pinigais ir geležinkelio bi-
lietą New Yorkan. Netoli at-
sitikimo vietos stovėjo du poli-
cistai, bet banditas spėjo ištruk-
ti.

Pagavo žudeiką.

Policijai pagalios pavyko su-
čiupti vieną žudeiką, kur andais
nušovė pasiturtinį krautuvnin-
ką, italą Gloachino de Rosa.
Pagautojo žudeikos vardas Phi-
lipo Savango.

Suruošė medžioklę.

Vakar naktį policijos depar-
tamentas buvo suruošęs ytin
sekmingą medžioklę. Aplau-
kyta visa eilė salinių, biliardi-
nių ir šiaip "abejotinų įstaigų".
Rezultate—trys šimtai "itaria-
nų asmenų" pateko šaltajan.

Ryto pabaigos svieto nebus.

Paryžietis Camille Flamma-
rion, paskilbusis francūzų as-
tronomas, Chigiečiams pata-
ria šią nakt miegoti "saldžiai ra-
niai." Svieto pabaigos nebusi-
a. Portos pranašavimas, sako jis,
tai tik pasaka.

Darbo Partija dalyvaus alder-
manų rinkimuose.

Visuotiname praeitą nedėdienį,
Cook Apskričio Darbo Partija
kaip vienu balsu nutarė da-
lyvauti sekamuose mieste tary-
bos rinkimuose, kitais žo-
džiais—nutarė nominuoti savo
kandidatus i Chicagos miesto
tarybą. Keliatoje vardų Dar-
bo Partijos kandidatai jau no-
minuota.

Neužmaršus chinietis.

Buvęs karininkas, chinietis
Moy Wah, praeitą rugsėjo mė-
nesį turėjo sekamą prietiki. Jo
draugas, yankė Phil. Buchbin-
der ar Phil Rose, kartą nusivi-
lioję jį i kabaretą ir, pasitarę
su keliais savo sėbrais-bandi-
tais, biauariai sumušė ir apiplė-
šė. Moy Wah sirgo ištisus tris
mėnesius, bet pasveikęs ryžosi
surasti savo neprietelį. Ir su-
rado visai stebėtinu būdu. Ka-
da Moy Wah nuėjo policijos
nuovadan pasiskųsti dėl savo
nelaimės, jau įbėgo pats Buch-
binderis taip jau prašyti pagal-
bos: tuli piktadariui jį "apry-
bavoje." Bet pamatęs Moy Wa-
hą Buchbinderis, yt žaibo trenk-
tas, šoko bėgti. Policistai jį te-
čiaus sučiupo. Turėsiats eiti
vieniems metams i kalėjimą.

Kunigo pati—vergė.

Faterio Eugene De Luca pri-
sieka Lilliana reikalauja divor-
so. Jos vyras-kunigas De Lu-
ca turis "kitą numylėtinę," o jį
laikęs kaip jo vergę.

Rado sušalusį žmogų.

Ant Milwaukee gatvės vakar
naktį policija rado mirinai su-
šalusį senyvą žmogų. Jo var-
dą nepavyko patirti, kadangi
jis kely i ligoninę pasimirė.

Sužeidė tris ugnagesius.

Visu smarkumu ejęs Robey
gatvekaris vakar naktį užbėgo
ant ugnagesių vežimo prie Win-
nemas ir Robey gatvę. Tris
ugnagesiai pavojingai sužeisti,
vienas veikiausiai mirtinai.

Mokykla kirpimo ir siuvimo atsidarė

Mokiname pagal naujausios
mados iš petrinų ir desalinų
kirpti ir siuti vyriškus aprėda-
sius. Turime geras elektrines
siuvamas mašinas, kur galima
greičiau išmokyti geriausių ir
lengviausių amatų pasuliję,
nes dabar siuvėjai lošia didelę
rolę pasaulyje.
Toliau LIETUVIAI nepralei-
kite tos geriausios progos, e-
ikite i tą mokyklą, nes mes mo-
kiname dienomis ir vakarais;
mūsų mokykloje mokinsai vy-
rai ir moters. Visas informaci-
jas suteiksime laiškais arba
ypatiškai. Valandos nuo 8 ryto
iki 9 valandai vakare.
WHITE EAGLE GARMENTS
SCHOOL
PRACTICAL DESIGNING
3103 So. Halsted St., Chicago.

Pranešu Visiem

Kad Salute Stomach Bitters yra
pripažintas Washington, D. C. už
tikrą ir geriausią gyduolę del kiek-
vieno, katras tik jaučias vidurių
neįveikimą, skauda po krutine, vidu-
rių užkietėjimą, skilvio nedirbimą
neskanus atsiurigimo neturint ap-
tito, galvos skausmą strėnų ir inkstų
ir taip toliau. Salutes Stomach Bit-
ters viską prašalina ir palieka lai-
mingu, taigi kurie jaučiatės nykstat,
dinti. Kaina bonkai \$1.50, 2 bonkos
\$3.00, 4 bonkos, \$5.25, 6 bonkos \$7.50
12 bonkų \$14.00.
Salute Bittersis iš šaknų žievių,
žolių sėklų ir žiedų, ir nėra pripa-
žintas svaigalu, bet gyduolė.
Galima gauti kiekvienoj apptekoj,
o jeigu negali gauti tai prisiųsk mo-
ney orderiu pinigų, o mes gavę pi-
nigų ir užsakymą kiek reikalaujai
tai prisiųsime del tamistu.
Pasarga: Reikalaudami prisiųskit
dikrą ir aišku savo antrašai ir rašy-
kit taip:
SALUTE MANUFACTURE
P. A. BALTRANAS CO.,
616 W. 31st St., Chicago, Ill.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Teisingas apsiėjimas. Garantuo-
tas užganėdinimas. Vyrų ir vaikų
neatsisaukti, padaryti ant užma-
no siutai ir overkotai vėlinu-
sios stailės ir konservatyvi mode-
liai, \$20.00 iki \$45.00.
Vyrų ir vaikų gatavai padaryti
siutai ir overkantai \$1.00 iki \$28.00
Vyrų kelnės \$3.00 ir aukščiau.
Vaikų siutai \$5.00 ir aukščiau.
Rinkite sau overkautus dabar pa-
klot prieš ateinančią žiemą nepa-
klot kainos.
Mes užtikiname taipgi pilną sanda-
rą neįymiai vartojų siutų ir over-
kautų \$8.50 ir aukščiau.
Full dress, tuxedo, frock siutai,
ir tt. \$10.00 ir aukščiau.
Atdara kas vakaras iki 9 val. vak.
Nedėliomis iki 6 val. vak. Suta-
tis visą dieną iki 10 val. vak.
S. GORDON,
1415 So. Halsted St., Chicago.
Isteigta 1907

RAŠOMOJI POPIERA

(Bond)
Pigiau kaip opto (olselio)
kaina
—Parsiduoda svarsais
po 16c svarsais.
Pardavimui yra tik keli
šimtai svary. Pasiskubin-
kite, kol neišparduota.
Kreipkitės i NAUJIENAS

Surado pamesto kudikio motiną

Vis delto, policijai pavyko su-
rasti motiną to kudikio, kurį
andais rasta vieno namo (ant
43 ir Greenwood gatvių) beiz-
mentė—sušalusį. Tai tula jau-
nauja panytė Anna Smith, gyve-
nanti 1033 E. 43 gatvė. Mer-
gelė sunkiai serga.

—Parsiduoda svarsais

Pardavimui yra tik keli

šimtai svary. Pasiskubin-

kite, kol neišparduota.

Kreipkitės i NAUJIENAS

Surado pamesto kudikio motiną

Vis delto, policijai pavyko su-

rasti motiną to kudikio, kurį

andais rasta vieno namo (ant

43 ir Greenwood gatvių) beiz-

mentė—sušalusį. Tai tula jau-

Saugokite Savo Akis

Teisingai pritaktais akiniais,
kuomet jus kenčiate galvos skau-
dėjimą, kuomet raštas susibėga i
krūvą, kuomet siuvate arba skal-
tote. Kuomet jūs esate trumpa-
regis arba toli regis, pasitarkite
su manimi pirmiau negu eisite
kur nors kitur. Mano 26 metų
patyrimas liume užsimeime su-
teiks jums geriausias rekomen-
das. Gydomas visų akių, abų, no-
sies ir žerkles ligų. Po priežiūra
specialisto. U-
tarninkais ir pėnyčioms nuo 2
iki 5 po pietų.
JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago.
Kampus 18-tos gatvės.
3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos
Tęmykite i mano parašą.
Valandos: nuo 9-tos val. ryto iki
8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 9
val. ryto iki 12 valandai diena.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akių Egzaminuotoj Dykal
Gyvenimas yra
tuščias, kada pra-
nyksta regėjimas
Mes variojam
pagerinta Oph-
thalmometer. Y-
patinga doma at-
kreipiamą i vai-
kus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak.
nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena
4649 S. Ashland av. kamp.47 st.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 28 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., bliz 32 st.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriškų ir Vyriškų.
Taipgi Chroniškų Ligu.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9-10 ryto, nuo 12-2 po
pietų ir nuo 6-8 vakare. Ne-
dėliomis nuo 9-2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. I. E. MAKARAS

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas
Rogelande: 10900 N. Michigan Ave.
Telefonai, Pullman 342 ir 3180
Chigiečios ofisas: 4515 S. Wood St.
Tik Ketvergų vakarais nuo 5:30
—7. Tel., Yards 723.

DR. M. HERZMAN

IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 16 me-
tų kaip patyręs gydytojas, chirurgas
ir akušeris.
Gydo akis ir chroniškai ligas, vy-
rų, moterų ir vaikų, pagal naujausias
metodus X-Ray ir kitokius elektro pri-
taisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th
St. netoli Park St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir
8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8-9 ryto, tikrai.

DR. M. T. STRIKOLIS

Lietuviai
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 1757 W. 47 St.
Tel. Boulevard 160.
Ofiso valandos: 10 ryto iki 2
po pietų; 6:30 iki 8:30 vak.
Nedėliomis 9 iki 12 diena.
Namai: 2914 W. 43 St.
Tel. McKinley 263

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki
12 is ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

Telephone Boulevard 2160

DR. A. J. KARALIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS: 9-12 ryto
3303 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan st. Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto
ir nuo 5 iki 8 vakare

S. D. LACHAWICZ

Lietuvys Graborius
Patarnauju, laidotuvese kuopi-
giausia. Reikale meldažiu atsi-
sauti, o mano darbu busite už-
ganėdinti.

2314 W. 23 Place, Chicago, Ill
Tel. Canal 2199.

LIBERTY BONDS

Mes perkame Pergalės Bondus pilna parasyta-
ja verte, ir Laisvės Bondus pilna pinigine verte.
Atneškite arba atsiųskite i
Atdara kasdien nuo 9-6
Užrašai, Ketvergais
ir Subatomis 9-9
J. G. SACKHEIM & CO.
1335 MILWAUKEE AVE.
tarp Paulina ir Wood Sts.

Iš Ivairių Sricių.

Raso ŠERNAS.

LENKAI PRUSŲ MOZURŲ KRASTE.

Lenkai lenkais vadina Prusų mozurus, nors jie savę lenkais visai nesivadina ir nenori vadintis. Lenkai juos savinasi tik dėl jų vardo, tokioju kaip ir Lenkijos mozurai, gyvenantys Plocko ir Varšavos gubernijų nevaisingiausiose smiltynų plotuose, Lenkijoje. Prusų Mozurai yra daug vaisingesnė, Prusų mozurai kalba lenkišku dialektu (tarne), bet ne lenkiška raštu kalba. Jie yra evangeliško tikėjimo, ir tas juos labiausiai atitolina nuo lenkų katalikų, kaip ir katalikus lietuvių nuo latvių liuteronų arba nuo Prusų liutvių, kurie ir kalbiškai vis labiau tolinasi nuo tikrų lietuvių.

Prusų mozurai apgyvena Allenšteino apskrity. Laikė gyvenotojų suskaičiuota 1910 metuose visame apskrityje buvo 543,000 gyventojų, o tame 45 nuošim-

čiai buvo ne vokiškai kalbančių: 13 nuoš. buvo lenkiškai kalbančių, 32 nuoš. buvo mozuriskai kalbančių. Mozurų kalba nyksta Prusose, ir tai labai greitai: 1883 metuose laikė gyventojų suskaičiuota mozuriskai kalbančių buvo dar 327,000, o 1910 metuose buvo jų jau tik 182,000, taigi sumažėjo beveik ant pusės to skaičiaus.

Lenkai mėgsta kitas tautas savintis, nors jos su lenkais nieko bendra turėti nenorėtų. Savinasi lenkai nuo jų besipurtančius, savinasi visas slaviskos kilties tautas, kaip lietuviai. Savinasi jie kašubus, nors tie nieko bendra su lenkais neturi: yra tai likučiai vokiečių išnaikintos slaviskos pamarėnų tautos. Pamarėnų arba kašubų yra jau vos tiek, kiek ir Prusų mozurų. Gyvena jie apie Kosliną, Pomeraniją, ir apie Dancigą, Vakarinių Prusų provincijoje.

ATEIVIAI ATKAKE AMERIKON.

Sulig Jungtinių Valstijų valdžios surinktomis žiniomis, per paskutinį šimtmetį, taigi nuo 1820 m. lig 1920 m. į šią šalį atkako iš kitų kraštų visa apie 33 milijonai ateivių. Daugiausiai, nes 29,500,000 atkako iš Europos; apie 2 milijonai į Jungtines Valstijas atvyko iš Anglijos valdybų Amerikoje, žinoma, daugiausiai iš Kanados, o 750,000 iš Anglijos valdybų Azijoje. Iš Europos daugiausiai į šią šalį atvyko ateivių iš Vokietijos ir Didžiosios Britanijos: anglų per tą šimtmetį atvyko Amerikon 2, 434,000, o vokiškai kalbančiųjų dar daugiau negu anglų, nes 5,494,000.

Nors Amerikoje viešpatuoja anglų kalba, bet tarp ateivių čia yra daugiau vokiško negu angliško kraujo, žmonių. Vokiečiai ir prie jos gyventojų pasidauginimo daugiau prisidėjo negu kitos tautos, neišskiriant nei anglų. Net maža Airija, turinti vos ne ką daugiau kaip keturis milijonus gyventojų, per tą šimtmetį davė 4,348,000 ateivių, taigi daugiau negu čia atkako anglų, o pati Airija 1911 metais išviesa turėjo 4,390,000 gyventojų, taigi beveik tiek, kiek ji davė Amerikai ateivių. Nereikia užmiršti, kad nemaža europiečių ateivių Airija davė ir kitoms Anglijos kolonijoms.

Kiek per tą laiką Amerikon atkako išviesa lietuvių, tikrai nežinia, nes savo statistikoje lietuvių čia pradeda skyririu nuo rusų ir lenkų užrašinėti vos nuo dešimtmečio atgal. Vien tik nuo 1910 metų iki šiol, sulig oficialėmis imigracijos biuro žiniomis, lietuvių atvykę visa 105,000; bet ta skaitlinė, ištikrųj, turi but daug didesnė, nes didžiulė dalis atvykstančiųjų lietuvių, išleidžiant iš laivo ateivius surašantiems imigracijos valdininkams pasisakydavo esą rusai arba lenkai.

Per paskutiniuosius 20 metų daugiausiai Amerikon atkako italy, nes 3,352,000; žydų 1,551,000 (daugiausiai iš Rusijos); lenkų, bet prie jų priskaityti ir lietuviai, bent išdalies, 1,092,000; vokiečių 1,000,000; skandinavų 818,000; anglų 658,000; airių 480,000; slovakių 461,000, beveik tiek ir magyarų arba vengrų; 461,7000 kroatų.

Po dabartinės karės ateivybė ir be jos apsunkinimų, apie ką Amerikos politikieriai sau galvos džiovina, jeigu ir nepasiliaus visai, tai, be abejo, žymiai sumažės.

Moksleivių atyda.

Paskutiniame "M. K." leidime p. J. T. Vitkus, pasitraukdamas nuo vedimo "M. K." patalpino pranešimą ir prašė, kad visi "M. K." bendradarbiai ir nariai siųstų visus rašinėlius man, kaip naujam "M. K." vedėjui; bet kad p. Vitkus nepadavė mano adreso, vargiai ar kas žino kame aš esu.

Del tos tai priežasties, kad padavus savo adresą ir iš savo pusės paprašyti visus "M. K." rašinėlius, narius siuntinėti rašinėlius žemiaus paduotu adresu, yra tikslas šio rašymo. Taip jau geidžiū ir kviečiu kiekvieną, kad rašinėty taip dažnai kaip kuris gali.

Su tikra pagarba,
P. G. Luomans, naujas "M. Kelių" vedėjas, 123 So. Winchester ave., Chicago, Ill.

Pranešimai

Draugijų pranešimas apie mirtį
Nuo šio laiko begi pranešimai (laikų, arba telefonų: Canal 1506) turi but priduoti Redakcijai iš vakaro, ne vėliau kaip iki 8 P.M. Vėliau priduoti pranešimai nebegalės tilpti rytojauš numerį.

Cicero. — Lietuvių Baudonos Rozės Paš. Klubas rengia Seimynišką vakarėlį, Kalėdų dienoje, J. Neffo svetainėje, 1500 So. 40th Ave. Pradžią 4:30 val. po pietų. Nariai, norintys dalyvauti vakarėlyje, malonėkite išgyti tikietį arba sušukite pasižadėjimą laišku svetainės adresu iki gruodžio 21 d. Vėliau pasižadėjimai nebus priimami.
Komitetas.

Chicago Lietuvių Vyrų Choro Bedarbės repetitijos įvyks utarninke, gruodžio 16, 7:30 val. vakare. Mark White Square svetainėje (Engine room). Visi lošėjai, malonėkite susirinkti paskirtu laiku.
— J. Gedraitis.

LMPs. 2-jo metinis susirinkimas įvyks sereidoj, gruodžio 17 d. 7:30 v. vak. Viešo knygyno svet. 1822 Wabansia Ave. Visos narės, malonėkite atsilankyti, nes bus daug svarbių reikalų; taipgi bus renkama valdyba ateinantims 1920 metams.
— Sekr. A. Čepukienė.

LGD. 2-ro skyriaus priešmetinis susirinkimas įvyks utarninke 16 d., 7:30 val. vak. M. Meldazio svet., 2242 W. 23 Pl. Turime daug svarbių reikalų.
— Valdyba.

Chicago Liet. Socialistų Vyrų Choro nariai susirinkite ketvergo, gruodžio 18 dieną, kaip 7:30 val. vak. M. Meldazio svet. Turėsim repetitijų ir vykiu mėnesinį susirinkimą. Nesivėluokite, turime aptarti daug svarbių dalykų.
— Sekr. D. Miller.

LGD. 3-cio skyriaus susirinkimas įvyks sereidoj, gruodžio 17, 7:30 val. vak. D. Šemaičio svetainėje. So. Union Ave. ir 18 gat. Visi atsilankykite ir atsiveskite savo draugus.
— Valdyba.

Cicero. — Lietuvių Liuosybės Namo Bendrovės priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlio, gruodžio 21 d. 1-ma val. po pietų, J. Neffo svetainėje, 1500 So. 40th Ave. Visi nariai bukite. Tarsime kada statyti svetainę ir bus rinkimas valdybos 1920 metams. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie bendrovės.
— Valdyba.

Amalgamated Meat Cutters and Butchers Workmen of North Am. A. F. of L. Local 257 priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 18 d., 8 v. vak. p. Ežerskio svet. 46 ir So. Paulina gat. Visi nariai ir narės malonė kviečiami atsilankyti, nes bus rinkimas naujos valdybos ateinantims metams.
— Valdyba.

Brighton Park. — LIDL 104 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 17 d., 7:30 val. vak. B. J. Wavinski svet. 3025 So. Kedzie Ave. Gerbiami nariai, visi atsilankykite, nes yra svarbių dalykų, mus draugijos stovi paliečiančių. Beto, bus rinkimas valdybos ateinantims 1920 metams.
— Org. K. Kipšas.

Utnarkas, gruodžio 16 d., LLF rengia prakalbą su paveiksais apie "pabaigą svetio" Meldazio svet. 2242 W. 23 Pl. Pradžią 7:30 v. vak.

Sus. Amerikos Liet. Kareivių 72 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 16. Jaukščio svetainėje, 2158 W. 23rd 7:30 val. vak.
— Valdyba.

Susiv. Am. Liet. kareivių 3-čios kp. susirinkimas bus Sv. Jurgio parap. svet. utarninke, gruodžio 16, 7:30 val. vakare. Kviečiame visus atsilankyti.
— Valdyba.

"Birutės" Draugija rengia didelį maskaradą pasitikinui naujų metų, gruodžio 31 d., Pulaskio svet. Ashland ir 18 gatvių. Bus daug dovanų.
— "Birutės".

Pajieškojimai

ASMENU JIESKOJIMAI

PAJIESKAU savo gimnės Jono Vitaicio; 8 metai atgal gyveno Kanadoje, paeina iš Kauno rėd., Kedainių apskr., Skamacių kaimo. Turiu prie jo labai svarbų reikalą iš Lietuvos. Atsisauskite adresu: Antanas Svetika, 6628 S. Talman Ave., Chicago, Ill.

PAJIESKAU merginos linksmaus būdo ir dailios išvaizdos, nesenesnės kaip 28 metų. Aš esu valkias 30 metų, turiu savo dailius rakandus; jieškau merginos už gspadinę kuri norėtų gyventi poroje. Atsisauskite i Naujienas po num. 81.

ASMENU JIESKOJIMAI

\$100 DOVANŲ TAM Kas suims ir paduos i policijos rankas Kazimierz Vaitku, kuris šio mėn. 4 d. po pietų 5:30 val. sušaudė ir sunkiai sužeidė Juozą Adomaitį gatvėje ties jo paties namais pn. 3336 Lowe Ave Chicago, Ill. jam be-einant i darbą Jis Kazys Vaitkus rodos slapstosi Chicagoje. Sių 1000 užmokės pats sužeistasis Juozas Adomaitis, kuris randasi Peoples li-goninėj, ties Archer Ave ir 22 gat.

PAJIESKAU puseserės Agės Sakaitės: turiu reikalą, gavau laiską iš Lietuvos. Ir aš išvažiuoju i Lietuvą. Prašau atsisaukti.
Adolph Zauga,
534 W. 18th St., Chicago, Ill.

PAJIESKAU Sanislavo Gečo. Girdeją pagrįžo iš kariuomenės. Turiu svarbių dalykų del tamtos. Meldžiū man prisistie savo antrąsą. Aš pas jus nuvažiuosiu. Mano adresas: K. RAMASEVSKI
1718 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

MOTERŲ ir merginų virš 16 metų amžiaus prie lengvo darbo dirbtuvėje. Smagios apgyvenos, \$15 i savaitę pradžiai. Pastovus darbas.
OLSON RUG CO.
1508 W. Monroe St., Chicago.

REIKIA moters popieroms

skirstyti. Gera mokestis.

FRANCIS HUGHES CO.,
1405 W. 21 St., Chicago

REIKIAUJAMA moterų mazgoti

padangas; \$2.50 i dieną nuo 7 ryto iki 1 val. po pietų.
CHICAGO WINDOW CLEANING CO.
Room 41
62 W. Washington St.,

REIKIAUJAMA merginų i išdirbystės departamentą; lengvas darbas; pastovi vieta; gera mokestis laike mokiniomosi. Puiki progą del ateities. Atsisauskite.
MESSINGER PAPER CO.,
180 W. Randolph St.

REIKIA MOTERŲ IR MERGINŲ

Lengvas darbas išskirstymų. Gera mokestis.

LEONARD SEED CO.
228 W. Kedzie St.

REIKIAUJAMA prityrusios

moters skudurams skirstyti

WALLACE IRON & METAL CO.
548 W. 63rd St.

REIKIAUJAMA

PUNCH PRESS OPERATORIŲ

Tik merginos

Patyrusių darbininkių gera mokestis pradžiai ir stukinis darbas. Taipgi pagelbininkių del abelno dirbtuvės darbo. Pukiausia progą del ateities.

5½ dienų savaitėje

Atsisausk Samdymo Skyriun

KABO CORSET CO.
740 N. Morgan St.

Netoli Chicago Ave.

REIKIAUJAMA

Merginų del leibeliavimo ir pakavimo kavos, frukty, šaknelių, hotelių tavoro, etc.

HENRY HORNER CO.
571 W. Randolph St.

REIKALINGA

Moteris ar mergina prižiūrėjimui trijų vaikų, 3 metų, 10 metų ir jauniausias dviejų metų; kambarys, valgis ir gera užmokestis. Kas antas nedidelis ir ketvergais po pietų liuos. Susitarimui rašykite pas: V. B. VICTOR,
337 S. Euclid Ave., Oak Park

REIKIAUJAMA patyrusių

moterų prie sortavimo vilnionių skudurų. Atsisauskite:

1510 So. Peoria St.,
J. Chapman & Son.

REIKALINGA moteris arba mergina, i namus pridaboti 2 vaikus; lengvas darbas ir gera mokestis; 1227 So. Halsted St. Klaus Mrs. Bruno.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

Rankomis siuti

MOTERŲ

MOKYTIS PLYNAI

Rankomis siuti

Motery norinčių mokintis visokių šakų rankinio darbo i vyriskų kriaučių, atrastit puikią progą išmokti gerai apmokamą amatą mūsų moderniškoj dirbtuvėj.

Gera mokestis apmokama mokimos laiku.

Patyrusių rankų siuvėjų.

Taipgi reikalaujame tuojaus prie kotų ir veskių.

Rankovių skylių beisterių.

FINISERKŲ

Apšikacijos gal but išpildytos bile kurioje dirbtuvėje.

IR SKYLINIŲ

Apšikacijos gal but išpildytos bile kurioje dirbtuvėje.

Hart, Schaffner & Marx

520 S. Wells St.

1922 S. Halsted St.

2303 St. Paul St.

REIKALINGA 17 — 18 metų

pastovi mergina.

WESTERN UNION POST

68 W. Randolph St.

REIKIAUJAMA MOTERŲ DEL SORTAVIMO

SKUDURŲ

HARRY DRAY

1447 Blue Island Avenue.

REIKALINGA

10 mergin, 17 metų amžiaus ir senesnių prie lengvo mašinų ir pataravimo darbo i švartį sanitare dirbtuvė. Patyrimas nereikalingas. Turit turėti savo amžiaus sertifikatą. Atsisauskite.

FELT and TARRANT MFG. CO.

1735 N. Paulina St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ ir MOTERŲ

REIKIAUJAMA i šeimyninį viešbutį prityrusių kambarinių; mokestis \$52.50; taipgi prityrusių tarnų. Atsisauskite i namo užveidą.

DREXEL VIEW APARTMENTS

4358 Drexel Blvd.

REIKIA DARBININKŲ

VAIKŲ

LEIBERIŲ

GERA MOKESTIS

PASTOVUS DARBAS

2250 S. RACINE AVE.

REIKIA DARBININKŲ i lentų kiemą.

THEO. FATHAUER CO.

1428 Cherry Ave., Goose Island.

REIKIAUJAMA vyras pardavėjas.

Patyrimas nereikalingas. Mūsų vyrai uždirba nuo \$50.00 iki 60.00 i savaitę. Atsisauskite

Room 911-912, 431 So. Dearborn St.

REIKIAUJAMA medžio darbininkų ir rakandų dirbėjų ant žeminių viršų ir lengvų komercinių dalykų. Pastovus darbas.

LAWDER,

69th St. (netoli State St.)

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALINGAS darbininkas i Naujienų ofisą. Turi mokėti gerai angliškai ir lietuviškai. Reikia dirbti vakarais. Gera mokestis. Darbas ant visados. Kreipkitės i Naujienų ofisą.

REIKALAUJA DARBININKŲ

70c. valandai pas

GERHARDT F. MEYNE

Wrightwood & Hermitage Ave.

REIKALAUJA gero, pastovaus darbininko i sengeležių kiemą; turi but dirbusiu prie žirklių ir mokėti apskritą darbą sengeležių kieme; reikalaujama paliudijimas iš paskutinės darbo vietos; vedusiam yra geras namas septyniais kambariais su gazu virti ir elektros šviesa; gražus miestas gyventi; jei nevedęs, gali rasti vietą buti ir gauti valgi nebrangiai. Ateik prie darbo tuojaus.

DIXON IRON METAL CO.,

DIXON, ILL.

REIKALAUJA plieninių karų ni-tuotojų, lankstytojų, kaitintojų; darbas nuo stukių, pastovus, visai žiemai. Atsisauskite

THE RYAN CAR CO.

Hegewisch, Ill.

REIKALAUJA pirmos klesos automobilinių taisytojų, taipgi, kad supastų ir kaip kitus mokinti to amato.

Platesnės žinioms telefonuoti:

Yards 4427 vakarais ar nedėlio:

Klauskit: John Grakauski.

REIKALAUJAME žmogaus del pirmos pagalbos i West side geležies dirbtuvė; paduok amžiaus patyrimą ir reikalaujama mokestį Rašyk i Naujienas, 338.

VYRŲ lentoms kraustyti.

Atsisauskite 7 val. ryto.

Išmokestis kasdien.

LORD and BUSHNELL Co.

2424 S. Laflin St.

REIKIAUJAMA

Molderiaus ant metamos mašinos; gera užmokestis ir geros darbo sąlygos.

Atsisauskite

AMERICAN BRAKE SHOE & FOUNDRY CO.

26th and Kenton Ave.

REIKIAUJAMA VYRŲ

TRIMUOTI SKLIAUTUS

PASTOVUS DARBAS

PATYRIMO NEREIKIA

Turi rašyti ir skaityti angliškai.

Atsisauskite H. J. Finn

412 So. Wells St.

2nd floor

REIKIA DARBININKŲ i lentų kiemą. Išmokestis kas vakaras.

THEO. FATHAUER CO.

1428 Cherry Ave., Goose Island.

REIKIAUJAMA darbininkų i lentų kiemą.

Pastovus darbas.

Gera mokestis.

ATSISAUKTI:

2315 ELSTON AVE.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA DARBININKŲ NUOLATINIS DARBAS

GERA MOKESTIS

NORTH WESTERN TERRA COTTA

2525 Clybourn Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VAIKŲ

REIKALINGA

Vaikinių 17 metų amžiaus ir senesnių prie lengvo mašinų darbo i švartį sanitare dirbtuvė. Patyrimas nereikalingas. Turit turėti savo metų liuyantį sertifikatą. Atsisauskite.

FELT and TARRANT MFG. CO.

1735 N. Paulina St.

PARDAVIMUI

EXTRA!

Barbery Galinis parduoda savo barzdaskutylką, nes po Naujų Metų išvažiuoja i Lietuvą, gaves iš valdžios leidimą. Kas nori pirkti, kad dir namantis barzdaskutį darbo, lengvai gali išmokti. Yra 4 skutami kreslai ir visokie elektriniai įtaisymai. Visa bus parduota labai pig